

Spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden

Speelruimtebeleid 2019 – 2024

Beleidsnota: Spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden

april, 2019

Afdeling Ruimtelijk Beheer, team Infra

Ilse Dronkert & Gerard de Voogd

Gemeente Diemen

Adres: D.J. Den Hartoglaan 1

1111 ZB Diemen

Provincie: Noord-Holland

A

Samenvatting

Buiten zijn is belangrijk. Dit geldt niet alleen voor kinderen, maar ook voor volwassenen. Buiten spelen en bewegen is goed voor de fysieke en mentale gezondheid. Daarnaast kan er buiten ontmoeting plaatsvinden tussen inwoners. Spontane interactie op centrale (speel)plekken zorgt voor een versterking van sociale cohesie in de buurt. Vanuit deze gedachte zet deze beleidsnota in op spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte, voor alle leeftijden.

Dit beleidsproces is van start gegaan bij de basis: de gebruikers van de openbare ruimte. Door middel van een behoefteonderzoek zijn kinderen, inwoners, belangenorganisaties, partners en expertgroepen uitvoerig betrokken. Op basis van de gesprekken met inwoners zijn er zes aandachtspunten geformuleerd. Door deze zes aandachtspunten te toetsen bij alle betrokkenen is er een ambitie vastgesteld voor de periode 2019 -2024.

De ambitie is om prettige speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken met een hoge verblijfswaarde te creëren die door verschillende doelgroepen intensief worden gebruikt. In de uitvoering wordt er bij de herinrichtingen van (speel)plekken steeds meer aansluiting gezocht met de buurt. Er is extra aandacht voor de leeftijdsopbouw in de buurt en de behoeftes van inwoners. Hierdoor kan het aanbod aansluiten op de wens en behoeftes van inwoners.

Kortom: spelen, bewegen en ontmoeten spreekt verschillende doelgroepen aan die elk op eigen wijze gebruik maken van de openbare ruimte. Kinderen beperken zich namelijk in hun spel niet alleen tot formele speelplekken en speeltoestellen, maar zoeken steeds meer de vrije ruimte op. Daarnaast zien we een toename van volwassenen die gebruik maken van de openbare ruimte doordat zij steeds meer informele sporten beoefenen. De openbare ruimte moet daarom een plek zijn waar gebruikers van 0-100 jaar zich thuis voelen.

B

Handleiding

> Interactief pdf-bestand

Hoe navigeer ik door dit beleidsstuk?

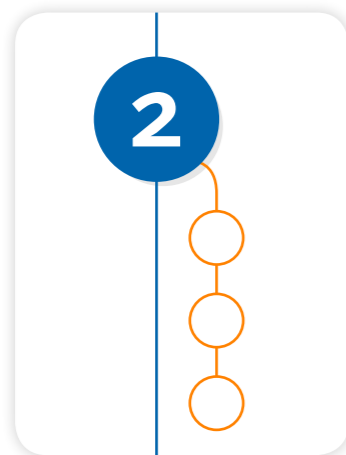
De lezer heeft de keuze om de tekst op hoofdlijnen door te nemen. Dit doet de lezer door op de hoofdpaden te blijven. Wanneer u naar de volgende pagina gaat blijft u automatisch op een hoofdpad. Wanneer de lezer meer informatie of verdieping wilt over een bepaald onderwerp kan de lezer klikken op een hyperlink of kiezen voor een zijpad. Aan de

rechterzijde van een hoofdpad krijgt de lezer de keuze om op een zijpad te klikken. Mocht u op een zijpad terecht komen is er altijd de mogelijkheid om terug te gaan naar het hoofdpad. Hiervoor kunt u aan de linkerzijde op de blauwe bol klikken. Ook is er in de bovenbalk de optie om een hoofdstuk te selecteren.

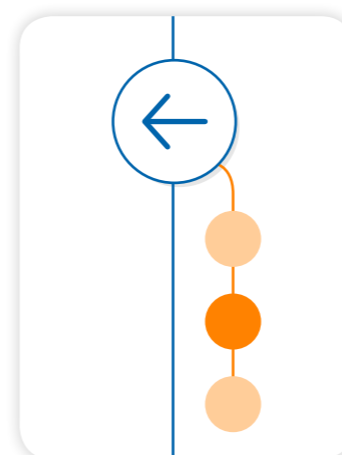
↑
Label van een zijpad

Hoofd- en zijpad

Pagina's uit de hoofdlijn herkent u aan de gevulde bol linksboven. Achterliggende pagina's herkent u aan de lege bol linksboven.

Een gevulde blauwe cirkel geeft aan dat je je op het hoofdpad bevindt. Het nummer is die van het hoofdstuk.

Klik op een oranje bol of een tab aan de rechterzijde om op het zijpad te komen. De oranje bollen worden gevuld, waarbij het actieve zijpad wat donkerder.

↙ Inhoudsopgave

B

Een interactief pdf-bestand

> Interactief pdf-bestand

Wat is een interactief pdf-bestand?

Een interactief of dynamisch pdf-bestand is een document waarin u kunt navigeren door middel van allerlei knoppen. Dit is vergelijkbaar met een website. Het voordeel aan een interactief pdfbestand is dat het meer gericht op de behoefte van de lezer. De lezer bepaalt zelf wat hij/zij wel of niet leest. Daarnaast biedt dit bestandtype de mogelijkheid om filmpjes op te nemen in het document, hyperlinks en geluidsfragmenten. De keuze voor deze vormgeving is gebaseerd op het vergroten van toegankelijkheid en leesbaarheid van het beleidsdocument.

Lees [hier](#) wat Adobe zelf over schrijft over een interactief pdf bestand.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	7
Evaluatie spelen	10
Evaluatie bewegen en ontmoeten	12
Verkenning	14
2019-2024	16
Literatuuronderzoek	17

2 VISIE	21
Spelen	22
Bewegen	24
Ontmoeten	25

3 AANDACHTSPUNTEN	28
Alle inwoners	29
Formele - informele ruimte	31
Centrale plekken	33
Veiligheid en routes	35
Aantrekkelijk en bekend	37
Eigenaarschap	39

4 ACTIES	41
Overzicht maatregelen	43

5 UITVOERINGSPROGRAMMA	44
Planning 2019-2024	46
Financieel kader	49
Handboek Uitvoeringsprogramma	52

6 BIJLAGEN	74
1 Maatregelen	74
2 AVG	97
3 Overzicht Literatuuronderzoek	100

Inleiding

Een nieuwe kijk op spelen

Dit beleidsstuk 'Spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden' is de vervanger van wat voorheen het speelruimtebeleid werd genoemd. Het vorige speelruimtebeleid richtte zich op het inrichten en beheren van speelplaatsen. Dit heeft in de afgelopen jaren geleid tot een sterke impuls voor de kwaliteit van speelplekken in Diemen.

Net als het vorige speelruimtebeleid is er aandacht voor het kwalitatief inrichten en beheren van speelplekken. Daarnaast zet dit beleid nadrukkelijk in op het aantrekkelijk maken van bewegen en ontmoeten in de Diemense buitenruimte voor alle leeftijden. En wordt verkend hoe het nog meer stimuleren van spelen en bewegen in de openbare ruimte kan bijdragen aan ontmoeting. Uiteraard heeft dit raakvlakken met andere aspecten van het beleid in de openbare ruimte, die komen terug in de kanskaart klimaat adaptatie en vergroening en het kwaliteitsplan Openbare Ruimte. De kanskaart klimaat adaptatie en vergroening wordt op dit moment ontwikkeld en inventariseert de noodzaak en kansen voor vergroening in Diemen.

Het vorige beleid stamt uit 2003 en is in 2010 herzien. Voorgenomen was om het speelruimtebeleid in 2017 te actualiseren. Na een eerste verkenning bleek dat er anno 2019 behoefte is aan een bredere benadering die zich niet alleen richt op spelen maar ook op bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte. Deze benadering beschouwt spelen, bewegen en ontmoeten als iets voor alle leeftijden. In hun spel beperken kinderen zich namelijk niet enkel tot formele speelplekken en speeltoestellen, maar zoeken steeds meer de vrije ruimte op. Daarnaast zien we een toename van volwassenen die gebruik maken van de openbare ruimte. Zo beoefenen volwassenen steeds vaker informele sporten en ontmoeten ze elkaar in de buitenruimte. Het beleid spelen, bewegen en ontmoeten beperkt zich

> Evaluatie spelen

> Evaluatie bewegen en ontmoeten

> Verkenning

> 2019-2024

> Literatuuronderzoek

> Behoeftonderzoek

1

daarom niet tot traditionele speelplekken en tot de doelgroep 0-18 jaar. Spelen is voor iedereen en kan overal. Verschillende leeftijdsgroepen kunnen op een centrale plek, met een hoge verblijfswaarde, samenkomen. Een grote centrale plek is een verbindende plek, centraal gelegen in de wijk, die spelen, bewegen en ontmoeten faciliteert. Het diverse aanbod op een grote centrale plek zorgt voor een aantrekkingskracht waarbij verschillende doelgroepen kunnen samenkomen. Een voorbeeld van een centrale plek is de (speel)plek Meelbeskamp in Diemen Zuid, Het Nelson Mandela Park en het Diemerplein. Wanneer we in dit beleidsstuk refereren naar een grote centrale plek doelen we op een plek die zowel speel-, beweeg- als ontmoetingsfaciliteiten bevat. Spontane

interactie op centrale (speel)plekken zorgt voor een versterking van sociale cohesie in de buurt. Deze nieuwe kijk op spelen vraagt om een brede benadering die oog heeft voor alle doelgroepen. De openbare ruimte moet daarom een plek zijn waar gebruikers van 0-100 jaar zich thuis kunnen voelen. Deze nieuwe kijk op spelen heeft geleid tot de ontwikkeling van een volledig nieuw beleid.. De raad heeft eind 2017 ingestemd met de herontwikkeling van het beleid en de startnotitie die dit verbrede kader onderschrijft. Deze hernieuwde beleidsvisie is door middel van de startnotitie gekaderd als: “spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare buitenruimte, door zowel jong als oud”. Dit beleid richt zich dan ook op het faciliteren en stimuleren van spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden. Hierbij kan gedacht worden aan het stimuleren van spelen op straat, volwassenen die buiten sporten en het stimuleren van ontmoeting tussen buurtbewoners met verschillende achtergronden. Het coalitieakkoord ondersteunt deze gedachte door te spreken over de openbare ruimte als een huiskamer voor iedereen.

Hoe is dit beleidsstuk tot stand gekomen?

Voor de totstandkoming van dit document zijn verschillende acties uitgevoerd. Om te beginnen is een eerste verkenning verricht op basis van literatuuronderzoek, nieuwsberichten, artikelen uit vakbladen, ervaringen van medewerkers en

[> Evaluatie spelen](#)[> Evaluatie bewegen en ontmoeten](#)[> Verkenning](#)[> 2019-2024](#)[> Literatuuronderzoek](#)[> Behoeftonderzoek](#)

1

gesprekken met bewoners. Daaruit volgend zijn zes aandachtspunten opgesteld en opgenomen in de startnotitie die eind 2017 is vastgesteld in de raad. Vervolgens is een gebruikersonderzoek uitgevoerd om de behoefte ten opzichte van spelen, bewegen en ontmoeten te onderzoeken. Er is gekeken hoe deze behoefte zich verhoudt tot het bestaande aanbod. In het onderzoek zijn inwoners op diverse wijzen intensief betrokken. Onder de inwoners is getoetst of de zes aandachtspunten werden herkend. Op basis van alle input zijn de zes aandachtspunten verder uitgewerkt. Om de aandachtspunten te borgen en uit te dragen, heeft er een workshop plaatsgevonden, waarbij op integrale wijze een set aan concrete acties zijn geformuleerd. Dit heeft geleid tot een uitvoeringsprogramma voor de komende vijf jaar.

Zoals genoemd heeft een participatietraject plaatsgevonden waarbij verschillende partijen zijn betrokken. In dit document zijn verschillende

afbeeldingen terug te vinden van dit proces. Voorafgaand aan de publicatie is een weloverwogen keuze gemaakt om bepaalde beelden te publiceren. Deze afweging is gebaseerd op de algemene Verordening Gegevens (AVG), die sinds januari 2018 van kracht is. De manier waarop wij in dit document zijn omgegaan met de [AVG richtlijnen](#) kunt u in de bijlagen terugvinden.

Hoe is het beleidsstuk opgebouwd?

In dit beleidsstuk wordt allereerst onderbouwd wat we verstaan onder spelen, bewegen en ontmoeten in Diemen. Vervolgens worden de zes centrale aandachtspunten die bij deze drie thema's horen, uiteengezet en onderbouwd. De zes aandachtspunten zijn vervolgens vertaald in een set van maatregelen, die de komende jaren worden uitgedragen. Tot slot formuleert het uitvoeringsprogramma de doelstellingen voor de komende vijf jaar met een financiële onderbouwing.

> Evaluatie spelen

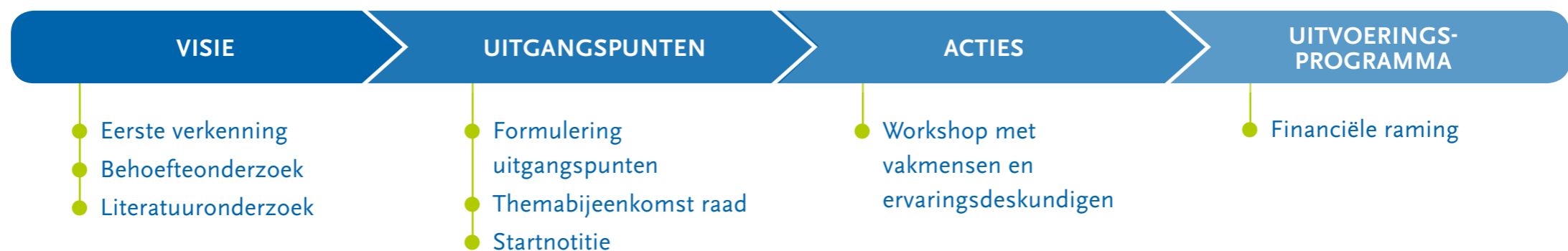
> Evaluatie bewegen en ontmoeten

> Verkenning

> 2019-2024

> Literatuuronderzoek

> Behoeft onderzoek

Evaluatie spelen

Wat ging er goed in de afgelopen jaren ten aanzien van speelruimte?

In de afgelopen jaren heeft de focus gelegen op het vernieuwen van speelplekken, en het op niveau brengen van de kwaliteit daarvan. Dit is in grote mate gelukt, gezien de hoeveelheid moderne speelplekken die zijn heringericht bij de uitvoering van het groot onderhoud in diverse wijken.

Tijdens de herinrichting van de speelplaatsen is er veel aandacht geweest voor het betrekken van inwoners. Dit is een voortdurend proces waarbij we gebruik maken van vragenlijsten, bestaande

netwerken, inspiratiesessies, werksessies en meer. Om op deze manier bewoners te engageren wordt nadrukkelijk nagedacht over de in te zetten werkvormen. Een onderdeel dat in veel van deze herinrichtingsproject succesvol is gebleken, is het inzetten van een stemronde aan het einde van het ontwerptraject. Drie á vier speeltoestellenleveranciers maken elk een ontwerp van een speelplek. Dit ontwerp is ontstaan op basis van de input van buurtbewoners, die zijn betrokken in het participatietraject. Op de voorstellen van de leveranciers kan worden gestemd, waarbij de stem van kinderen dubbel telde. Deze vorm werd veelal

> Evaluatie spelen

> Evaluatie bewegen en ontmoeten

> Verkenning

> 2019-2024

> Literatuuronderzoek

> Behoeftonderzoek

1 2 3

erg gewaardeerd door betrokkenen, waardoor het gevoel ontstond dat bewoners echt een eigen plek hebben gekregen in de openbare buitenruimte.

In de laatste jaren is er groeiende aandacht voor het vergroenen van speelplekken. Dit heeft geleid tot de inrichting van natuurspeelplekken. Deze ontwikkeling sluit aan op de behoefte van inwoners, die tijdens werksessies vaak hun voorkeur voor deze nieuwe natuurspeelplaatsen hebben uitgesproken. Ook in andere beleidsvelden wordt sterker ingezet op het vergroenen van de openbare ruimte en klimaatadaptie. Zo pleit het initiatief Operatie Steenbreek voor het weghalen van zoveel mogelijk verharding en aanbrengen van groen.

Wat kan er beter?

De afgelopen jaren lag er tijdens de herinrichting van speelplekken een sterke focus op speeltoestellen. Speelleveranciers richten zich in hun ontwerp voor speelplekken vaak op speeltoestellen omdat dit voor hen lucratiever is. Bewoners, met name volwassenen, zetten ook vaak in op toestellen, omdat dat herkenbaar is. Dit is een gemis omdat een vermindering van toestellen een toename in vrije ruimte kan betekenen. Vrije ruimte is juist belangrijk voor het vrije spel van kinderen en is wat betreft de kosten vaak gunstiger. Door een

traject met bewoners anders in te zetten, kan er met draagvlak van bewoners minder focus komen te liggen op toestellen.

Door de focus op speeltoestellen ligt in het onderhoud van speelplekken ook de nadruk op het beheren van speeltoestellen. De financiële verdeling, die per wijk is opgesteld, is grotendeels gebaseerd op de vervanging van speeltoestellen. Dit betekent dat wijken met meer speelplekken met diverse speeltoestellen meer baat hebben bij de financiële verdeling dan wijken met minder ruimte voor speelplekken, zoals verdichte wijken in het centrum. Dit leidt ertoe dat bestaande historisch gegroeide scheve verdelingen tussen wijken behouden blijven. Door de verdeling niet alleen te onderbouwen door middel van vervangingswaarde, maar ook door de inwonersaantallen, kan er een gelijkmatigere verdeling ontstaan over de buurten. De herziende financiële verdeling zal in het uitvoeringsprogramma verder worden toegelicht.

Tot slot is een ander aandachtspunt het vergroten van de diversiteit binnen speelplekken. Een afwisselend beeld in uitstraling en invulling van speelplekken kan verschillende doelgroepen aantrekken, wat het gebruik van speelplekken kan vergroten.

> Evaluatie spelen

> Evaluatie bewegen en ontmoeten

> Verkenning

> 2019-2024

> Literatuuronderzoek

> Behoeftedonderzoek

Evaluatie bewegen en ontmoeten

Wat ging er goed in de afgelopen jaren ten aanzien van bewegen en ontmoeten?

In de afgelopen jaren is er, mede naar aanleiding van de Sportnota, aandacht gekomen voor bewegen in de openbare ruimte. Op basis van het Groenplan en Kwaliteitsplan openbare ruimte is er ingezet op “rondjes” rond de wijken waar kan worden gewandeld en hardgelopen. Ook zijn er bij het Cruyff Court in Diemen Noord toestellen geplaatst om bewegen en sporten onder bewoners te stimuleren. Op verzoek van bewoners zijn er ook pannakooien (voetbalkooien) geplaatst op kleinere speelplekken.

Wat betreft ontmoeten in de openbare ruimte zijn er op verzoek van inwoners barbecueplaatsen aangelegd, picknickbanken geplaatst en andere zitgelegenheden gecreëerd in de openbare ruimte. Doordat dit veelal op verzoek van toekomstige gebruikers was, is op deze plekken een gevoel van eigenaarschap op te merken en worden deze faciliteiten veel gebruikt. Door als gemeente in te zetten op ontmoeting kunnen het gemeenschapsgevoel en de sociale cohesie in een buurt worden versterkt.

> Evaluatie spelen

> **Evaluatie bewegen en ontmoeten**

> Verkenning

> 2019-2024

> Literatuuronderzoek

> Behoeftonderzoek

1 2 3

Wat kan er beter?

De diversiteit in aanbod voor bewegen is beperkt. De focus lag in de afgelopen jaren vooral op het aanleggen van paden zoals bijvoorbeeld langs Akkerland en De Omloop. Om een bredere doelgroep aan te kunnen spreken, kan worden gewerkt aan het faciliteren en stimuleren van andere sporten. Tijdens de herinrichting van speelplekken kan daarom (nog) meer verbinding worden gezocht met andere beleidsvelden zoals sport, jeugd en gezondheid.

Wat betreft ontmoeten in de openbare buitenruimte is er nu vooral gehoor gegeven aan mondige burgers die hun wensen aan de gemeente kenbaar maakten. Binnen het nieuwe beleid moet er proactief worden nagedacht over hoe ook de minder mondige burger kan worden betrokken in het gebruik van de openbare ruimte, zodat de ontmoeting in de openbare ruimte net zo divers is als de bevolking van Diemen. Tijdens de inrichting van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken wordt daarom ingezet op participatie waarbij buurtbewoners, van verschillende achtergronden, op diverse wijzen worden meegenomen in een inspraaktraject. Hiervoor worden verschillende kanalen en partijen aangesproken om een brede

doelgroep te benaderen. Denk hierbij aan instanties als basisscholen, Stichting Welzijn Diemen, Cordaan, social media etc., Op deze manier probeert de gemeente een proactieve houding aan te nemen en op inclusieve wijze buurtbewoners te betrekken bij de planvorming.

> Evaluatie spelen

> Evaluatie bewegen en ontmoeten

> Verkenning

> 2019-2024

> Literatuuronderzoek

> Behoeft onderzoek

Verkenning

Wat zijn actuele trends die van grote invloed zijn op spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare buitenruimte?

Bij de ontwikkeling van dit beleidsstuk is geanticipeerd op ontwikkelingen die van toepassing zijn in Diemen. Deze trends zijn meegenomen in de totstandkoming van de aandachtspunten en de bijhorende acties. Hieronder worden de actuele trends benoemd die zijn verwerkt in het beleidsstuk.

Verdichting

Een actuele trend in Diemen is verdichting. Van uitbreidingslocaties verschuift de aandacht naar inbreidingslocaties in de komende jaren. De onbebouwde ruimte in Diemen is schaars, waardoor er ook druk komt te liggen op de speelruimte. Dit geldt voornamelijk voor groenstroken en trapvelden. In diverse aandachtspunten wordt er aandacht besteed aan beperkte openbare ruimte op buurtniveau. Aanvullend daarop zijn er enkele maatregelen opgesteld die de verblijfswaarde in de openbare ruimte kunnen verhogen. De focus ligt voornamelijk op multifunctioneel gebruik van de openbare ruimte waarbij verschillende doelgroepen kunnen samenkomen.

Ontwikkeling Holland Park

Informeel sporten in de buitenruimte

Wat betreft bewegen is in de Sportnota reeds aangegeven dat een trend zichtbaar is waarbij mensen steeds meer ongeorganiseerd gaan sporten en minder bij verenigingen. In dit beleidsstuk zetten we daarom in op het faciliteren van beweegplekken in de openbare ruimte zodat gebruikers zelfstandig sporten kunnen beoefenen. Enkele voorbeeld zijn hardloopprondjes, fitnessstoestellen en jeu-de-boulesbanen.

> Evaluatie spelen

> Evaluatie bewegen en ontmoeten

> Verkenning

> 2019-2024

> Literatuuronderzoek

> Behoeftonderzoek

Verplaatsen en verblijven

In het speelruimtebeleid gaan we er vanuit dat de openbare ruimte wordt gebruikt om te verplaatsen en te verblijven. Daarom willen we inzetten op kwalitatief hoogwaardige speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken waar gebruikers prettig kunnen verblijven. Daarnaast is er oog voor verbindingen en routes tussen deze plekken, waardoor gebruikers zich veilig kunnen verplaatsen. Kortom, de gebruiker wordt steeds meer als vertrekpunt genomen, waarbij verkeer niet meer de eerste prioriteit is.

Ouderen langer zelfstandig thuis

We zien dat mensen langer thuis blijven wonen en dat de hoeveelheid kinderen relatief afneemt. Om de zelfstandigheid van ouderen te optimaliseren is het van belang dat de inrichting van de openbare ruimte toegankelijk is voor ouderen. Een voorbeeld is het bieden van voldoende zitgelegenheid langs routes naar populaire voorzieningen zoals het winkelcentrum.

Klimaatadaptatie

Het klimaatadaptief inrichten van de openbare ruimte wordt een steeds belangrijker thema in Diemen. Aansluitend op Operatie Steenbreek, de kansenkaart klimaat adaptatie en de ambitie van het coalitieakkoord omtrent klimaatadaptatie, kan er in het faciliteren van spelen, bewegen en ontmoeten

aandacht zijn voor deze trend. Hierdoor kunnen verschillende initiatieven elkaar versterken op het gebied van duurzaamheid.

Tijdens de inrichting van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken wordt steeds vaker gekeken naar een klimaatadaptieve inrichting. Een voorbeeld is de aanleg van een natuurspeelplek in Akkerland en meer aandacht voor vergroenen van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken.

Ongezonde levensstijl kinderen en volwassenen

Kinderen bewegen minder en houden er steeds meer een ongezonde levensstijl op na. Kinderen geven steeds vaker de voorkeur aan binnen spelen. Speelplekken moeten concurreren met nieuwe ontwikkelingen zoals videogames. Een onderzoek van Jantje Beton stelt dat de ongezonde levensstijl van kinderen terug te zien is in de obesitas cijfers. Door speelplekken aantrekkelijk in te richten kunnen kinderen gestimuleerd worden om vaker buiten te spelen en er een gezonde levensstijl op na te houden. Een voorbeeld is het plaatsen van waterpunten op grote centrale plekken. Hiervoor is een maatregel opgenomen in hoofdstuk 4.

> Evaluatie spelen

> Evaluatie bewegen en ontmoeten

> Verkenning

> 2019-2024

> Literatuuronderzoek

> Behoeftonderzoek

2019 -2024

Het beleidsstuk spelen zal de komende vijf jaar worden gehandhaafd. Er is gekozen voor een termijn van vijf jaar, aangezien dit een gebruikelijke doorlooptijd van een beleidsstuk is, en aansluit op de cyclus van het uitvoeringsprogramma. Om de actualiteit en de effectiviteit van het beleid te borgen willen we na vijf jaar het beleid evalueren. Hieruit zal blijken of een update, actualisatie of een nieuw beleidsplan nodig is. Ook kunnen nieuwe acties voor de volgende periode worden bepaald in het kader van spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte. Ingezet wordt op een evaluatie in 2024.

Op welke manier wordt de effectiviteit van het beleid gemeten en geëvalueerd?

Na vijf jaar zal er een evaluatiegesprek plaatsvinden om de ervaringen scherp te krijgen. Ook bewoners dienen een stem te hebben in deze evaluatie. Dit kan door middel van gesprek, maar onderzoek, cijfers en statistiek bieden hier ook mogelijkheden. Te denken valt aan: onderzoeken in het kader van Waar staat je gemeente, een constante factor in het bijhouden van gegevens. Bij de update van het Kwaliteitsplan openbare ruimte zal worden

onderzocht in hoeverre het mogelijk is beleving van bewoners over de openbare ruimte in de monitoring mee te nemen. Spelen, bewegen en ontmoeten is hier logischerwijs een onderdeel van. Zo zou structureel, bijvoorbeeld jaarlijks, aan bewoners kunnen worden gevraagd naar de zes aandachtspunten en de stand van zaken daarvan. Dit leidt tot een meer gerichte effectmeting en zo wordt ontwikkeling in de tijd inzichtelijk gemaakt.

> Evaluatie spelen

> Evaluatie bewegen en ontmoeten

> Verkenning

> 2019-2024

> Literatuuronderzoek

> Behoeftonderzoek

Literatuuronderzoek

Op welke manier is de literatuur onderzocht?

Het literatuuronderzoek is een samenvatting en overzicht van alle bronnen die van belang zijn geweest in de beleidsontwikkeling. We vinden het belangrijk inzicht te geven in de gebruikte bronnen, om zo inzicht in de context van de inhoud en argumentatie van het beleid te bieden.

Ten eerste is er breed naar literatuur gezocht in verschillende wetenschappelijke databanken. In deze eerste verkenning is de literatuur doorgenomen op relevantie, met name ten aanzien van spelen. In. Vervolgens is actuele vakliteratuur op verschillende thema's zoals verdichting, belang van spelen en sociale cohesie doorgenomen. Verder is vanuit nieuwsbrieven bijgehouden welke artikelen

relevant zijn voor de huidige beleidsontwikkeling in Diemen. Ook is er gekeken bij andere gemeenten naar beleidsontwikkelingen en is er een bezoek geweest aan de gemeente Rotterdam, omdat zij voor een vergelijkbare koers hebben gekozen, namelijk spelen, bewegen en ontmoeten als een op elkaar aanvullend terrein.

Wat is de conclusie van het onderzoek en welke aanbevelingen zijn er gedaan?

Op basis van het literatuuroverzicht is geen eenduidige conclusie of aanbeveling geformuleerd. Per bron is aangegeven wat de belangrijkste conclusie is van dat onderdeel. Het [literatuuroverzicht](#) is bijgevoegd.

> Evaluatie spelen

> Evaluatie bewegen en ontmoeten

> Verkenning

> 2019-2024

> **Literatuuronderzoek**

> Behoeftesonderzoek

Behoeftesonderzoek

Wat is het behoefteonderzoek?

Voor de totstandkoming van dit beleidsstuk is een behoefteonderzoek in Diemen uitgevoerd. Het doel van het onderzoek was om de behoeftes van inwoners rond spelen, bewegen en ontmoeten in kaart te brengen. Hiervoor zijn inwoners op intensieve wijze betrokken en is gekeken in hoeverre de behoeftes in relatie staan met het huidige aanbod. Het onderzoek was een manier om inwoners te betrekken bij de beleidsontwikkeling en heeft dan ook bijgedragen aan de totstandkoming van de verschillende hoofdstukken. Ten eerste is een bredere doelgroep dan de gebruikelijke

leeftijdsgroep 0 – 18 jaar betrokken en is gekeken naar de behoefte van spelen, bewegen en ontmoeten. Ten tweede zijn er gedurende de periode van het behoefteonderzoek, in combinatie met een verkenning en literatuuronderzoek, zes aandachtspunten geformuleerd. Deze aandachtspunten zijn tijdens het onderzoek getoetst onder inwoners. Zo kon worden gekeken of eerdere veronderstellingen werden herkend door de inwoners. Dit zorgde voor een extra aanscherping van de aandachtspunten. Ten derde hebben de ervaringen van inwoners bijgedragen aan de formulering van de acties. De input van inwoners

[> Evaluatie spelen](#)[> Evaluatie bewegen en ontmoeten](#)[> Verkenning](#)[> 2019-2024](#)[> Literatuuronderzoek](#)[> Behoeftesonderzoek](#)

Tekeningen en foto's van kinderen op de scholen

1 2 3 4

is waardevol geweest voor de vorming van dit beleidsstuk en vormt een rode draad in elk van de hoofdstukken.

Op welke manieren is de behoefte onderzocht?

Zoals benoemd is er een brede doelgroep benaderd, waarbij de focus niet alleen op kinderen, maar ook op volwassenen lag.

Er zijn diverse methoden, zowel kwantitatief als kwalitatief, ingezet om de doelgroep te benaderen. Van de ingezette methoden is de volgende clustering aangebracht:

- Objectieve gegevens
  - Demografisch onderzoek
  - Veldanalyse
- Kinderen (0-18 jaar)
  - Kinderraad (9-12 jaar)
  - Basisscholen, Buitenschoolse opvang (0-12 jaar)
  - Enquête onder jongeren (12-18 jaar)
- Volwassenen
  - Enquête
  - Bewonersavond
  - Themabijeenkomst raad

Objectieve gegevens

Ten eerste heeft er door middel van een demografisch onderzoek en veldanalyse een verkennende studie plaatsgevonden. Deze verkennende studie onderzoekt in hoeverre het aanbod aansluit op de behoefte van de gebruikers. Per buurt is de diversiteit van aanbod inzichtelijk gemaakt en is gekeken hoe het aanbod in relatie staat tot t de leeftijdsopbouw van de buurt. Inzicht in de doelgroep per buurt kan verwijzen naar de behoefte omtrent spelen, bewegen en ontmoeten. Zo kan een hoge concentratie van ouderen in de buurt impliceren dat er behoefte is aan meer beweeg- en ontmoetingsplekken voor ouderen. Na deze verkennende studie is er dieper ingezoomd op twee verschillende doelgroepen, namelijk kinderen en volwassenen.

Kinderen

Na een verkennende studie zijn kinderen tussen 0-18 jaar op diverse wijzen intensief benaderd. Er heeft een kinderparticipatietraject plaatsgevonden waarbij kinderen tussen 0 en 12 jaar via de basisscholen, BSO's in Diemen zijn benaderd.

Door middel van verschillende werkvormen zijn de kinderen bevraagd over hun speelgedrag, dagelijkse route en favoriete plekken. De zes aandachtspunten zijn getoetst. De uitkomsten van

> Evaluatie spelen

> Evaluatie bewegen en ontmoeten

> Verkenning

> 2019-2024

> Literatuuronderzoek

> **Behoeftonderzoek**

het kinderparticipatietraject boden interessante inzichten en hadden veel raakvlakken met de zes aandachtspunten.

[Klik hier voor het Filmpje kinderraad](#)

Naast leerlingen van de basisscholen en BSO's in Diemen, is de kinderraad op een speciale wijze betrokken. De leden van de kinderraad zijn als jonge reporters op pad gegaan om andere kinderen te interviewen op speelplekken. Hieruit is een [promotiefilmpje](#) ontstaan om inwoners uit te nodigen voor de inspraakavonden. De film en de filmopnames gaven een direct inzicht in het speelgedrag, sociale interactie en dagelijkse mobiliteit van kinderen.

De doelgroep jongeren tussen 12 en 18 jaar is in een latere fase betrokken met een enquête die verspreid is via Stichting Welzijn Diemen, de jongerenraad en de sportclubs. Uit de resultaten is gebleken dat jongeren voornamelijk uitdagende speel- en beweegplekken missen in Diemen. Daarnaast voelen zij zich niet betrokken bij de (her)inrichting van de openbare ruimte.

Volwassenen

Onder de doelgroep volwassenen is via een aselechte steekproef een enquête verspreid en zijn inwoners

Filmpje Kinderraad

1 2 3 4

betrokken via een inspraakavond. Per wijk zijn we in gesprek gegaan over de huidige voorzieningen voor spelen, bewegen en ontmoeten. Daarbij zijn de knelpunten en kansen per wijk betrokken. De ervaringen van inwoners gaven inzicht waar de behoefte ligt en in hoeverre dit in relatie staat met het huidige aanbod.

De input van kinderen en volwassenen is bij dit beleidsstuk meegenomen en dit heeft geleid tot enkele concrete maatregelen. Voor de resultaten van het behoefteonderzoek kunt u via de volgende link het gehele onderzoek bekijken.

> [Evaluatie spelen](#)

> [Evaluatie bewegen en ontmoeten](#)

> [Verkenning](#)

> [2019-2024](#)

> [Literatuuronderzoek](#)

> [Behoefteonderzoek](#)

Visie Spelen, bewegen en ontmoeten

Waar gaat dit hoofdstuk over?

In de inleiding is vastgesteld dat dit beleidsstuk een brede benadering op spelen hanteert. Vanuit deze gedachte zet deze beleidsnota in op spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte voor alle leeftijden. Dit hoofdstuk gaat in op

de visie spelen, bewegen en ontmoeten. Hierbij is aandacht voor de definitie van de centrale begrippen en wordt per thema het belang aangestipt.

2

Spelen

Wat is spelen?

Spelen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Met spelen doelen we op speelruimte in de openbare ruimte voor kinderen. Speelruimte kan hier zowel op een speelplek als in de openbare ruimte plaatsvinden. Bij de inrichting van de buitenruimte is het belangrijk om rekening te houden met de totale speelwaarde binnen een wijk, ook buiten de speelplekken om. Een manier om meer speelwaarde in de wijk te creëren is het aanbrengen van diverse speelaanleidingen. Een speelaanleiding is geen (formeel) speeltoestel waar kinderen op kunnen klauteren of klimmen, maar prikkelt kinderen om hun fantasie te gebruiken. Een voorbeeld is het aanbrengen van plakstickers, interactieve speelaanleidingen of natuurlijke aanleidingen. Een speelaanleiding heeft geen eenduidige functie, waardoor kinderen hun eigen interpretatie kunnen geven in het gebruik ervan. Speelaanleidingen geven kinderen de mogelijkheid om op een straat, schoolplein of speeltuin op een eenvoudige manier speelwaarde te ervaren. Kortom, het thema spelen vertaalt zich enerzijds naar meer diversiteit op de speelplekken zelf, maar ook naar speelwaarde creëren buiten de speelplekken om. Dit betekent dat deze nieuwe kijk op spelen in diverse vormen tot uiting kan komen in de buitenruimte.

2

Waarom spelen en wat willen we bereiken?

Uit een onderzoek van Jantje Beton blijkt dat het aantal kinderen dat elke dag buiten speelt, in vijf jaar drastisch is gedaald. Sinds 2013 is het aantal kinderen dat iedere dag buiten speelt gedaald van 20 procent naar 14 procent. 30 procent speelt nooit of maar één keer in de week buiten, terwijl dit vijf jaar geleden 20 procent was. Dit is problematisch, aangezien spelen belangrijk is voor de sociale, cognitieve en motorische ontwikkeling van kinderen. Door te spelen, leren kinderen samen te werken met anderen en creatief te zijn. In de context van de openbare ruimte is spelen een manier waarop kinderen met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten en leren kennen. Kinderen verkrijgen meer ruimtelijk inzicht en leren, binnen de context

van het spel, risico's in te schatten. Naast de cognitieve en sociale ontwikkeling is spelen ook van belang voor de fysieke ontwikkeling van kinderen. Spelen is een centrale basis voor een gezonde en actieve levensstijl op de lange termijn. Om deze redenen is het belangrijk om openbare speelruimte een plek te blijven geven in Diemen. Een aantrekkelijke buitenruimte, een breed spelaanbod en diverse speelaanleidingen zijn hierom een belangrijk beleidsdoel. Door het speelruimte-beleid te blijven ontwikkelen en aan te blijven passen aan de behoeften van kinderen kan de gemeente buiten spelen stimuleren. Het coalitieakkoord spreekt in dit verband van “van de openbare ruimte als een huiskamer voor iedereen”.

Bewegen

Wat is bewegen?

Het thema bewegen verwijst naar sporten in de openbare buitenruimte die niet georganiseerd zijn door sportverenigingen. Te denken valt aan hardlopen, balspelen, fitness en andere mogelijke sport-/beweegvormen in de openbare buitenruimte. Dit kan zowel op de speelplekken zelf als in de openbare ruimte worden gefaciliteerd.

Waarom bewegen en wat willen we bereiken?

In de Sportnota is er aandacht voor sporten op eigen gelegenheid in de openbare ruimte. Het stimuleren van bewegen in de buitenruimte is belangrijk, omdat dit een

gezonde levensstijl onder inwoners kan bevorderen. Vanuit deze overweging zijn al verschillende initiatieven voortgekomen, zoals het realiseren van diverse beweegroutes rond de wijken en de ontwikkeling van plannen voor het tot stand brengen van een kwalitatief hoogwaardig sportveld in Diemen Zuid. Ook geeft het college in de stuurgroep Diemerscheg, met een andere regio wethouder, invulling aan een deel van het programma Gooi en vechtstreek. Door deze regionale samenwerking zijn onder andere wandel- en fietsroutes, verbindingen en bewegwijzering in het kader van aantrekkelijkheid, toegankelijkheid en bekendheid aangelegd. Het versterken van belangrijke verbindingen, zoals de route naar de horecagelegenheid in Diemberbos, vergroot de bekendheid en toegankelijkheid voor Diemenaren om daar te spelen, bewegen en ontmoeten.

2

Bij de herinrichting van een speelplek is het daarom belangrijk om de focus niet alleen te leggen op spelen, maar ook te kijken naar beweeg- en sportmogelijkheden. Dit kunnen sportfaciliteiten betekenen op grote centrale plekken, zoals een multi-sportveld, maar bewegen kan ook in de route naar grote centrale plekken. Het aanleggen van jog- en wandelroutes kan de gebruiker ook aanzetten tot beweging. Om te inventariseren welke behoefte er ligt voor bewegen in de openbare ruimte wordt er aansluiting gezocht met Stichting Welzijn Diemen en de sportraad. Daarnaast wordt deze behoefte tijdens de herinrichtingen gepeild in een participatietraject voor zowel kinderen als volwassenen. Het faciliteren van bewegen kan in de gehele openbare ruimte plaatsvinden zoals het creëren van beweeg- of looproutes. We willen zoveel mogelijk gehoor geven aan (sport)behoefes van inwoners en de raakvlakken met het beleidsveld sport en gezondheid opzoeken. Zo kan de openbare ruimte op een manier worden ingericht waarop zij bewegen faciliteert en stimuleert.

Ontmoeten

Wat is ontmoeten?

Vanuit het thema ontmoeten wordt er nagedacht over hoe ontmoeting in de buurt kan worden gestimuleerd en gefaciliteerd. Zoals genoemd in de verkenning, onderscheiden we in de buitenruimte een verblijfsfunctie en een verplaatsfunctie. De buitenruimte faciliteert ruimte met een verblijfswaarde voor de buurt en ruimte waarin gebruikers zich kunnen verplaatsen. Binnen de definitie van ontmoeten zien we beide functies tot uiting komen.

Ontmoeten is enerzijds toegespitst op de verhoging van de verblijfswaarde van grote centrale plekken. Een grote centrale plek leent zich ervoor om divers te worden ingericht zodat verschillende doelgroepen er prettig kunnen verblijven. Uit het behoefteonderzoek blijkt dat speelplekken door een diverse groep worden gebruikt en niet alleen door de doelgroep van 0 tot 18 jaar. Grote centrale plekken met een multifunctionele inrichting zijn van nature verbindende plekken in de buurt en bieden een verblijfswaarde voor buurtbewoners van verschillende leeftijden en culturele achtergronden. Het stimuleren van ontmoeting in de buurt kan op verschillende manieren tot uiting komen. Enkele voorbeelden zijn zitgelegenheden, picknickbanken, watertappunten, barbecueplaatsen, moestuinen, groenstroken etc. Groen staat centraal in het verhogen van de verblijfswaarde van de openbare ruimte en daarmee van het stimuleren van ontmoeten. In dit beleidsstuk wordt

gefocusd op ontmoeten in het kader van spelen en bewegen. Kansen voor vergroening en klimaatadaptatie ziet u terug in het Groenplan en de kanskaart klimaat adaptatie en vergroening. Ontmoeten in algemene zin blijft centraal onderdeel van het kwaliteitsplan Openbare ruimte.

Anderzijds is de definitie van ontmoeten gericht op de gebruiker die zich verplaatst naar grote centrale plekken. Ontmoeting betekent hier faciliteiten voor passerende recreanten die uitnodigen tot verblijven en ontmoeten in de buitenruimte. Een manier om ontmoeting te stimuleren is het plaatsen van ontmoetingsaanleidingen. Een ontmoetingsaanleiding kan de voorbijganger prikkelen om ergens te gaan zitten of aanzetten om sociale interactie met anderen aan te gaan. Net als speelaanleidingen hebben ontmoetingsaanleidingen voor de gebruiker geen eenduidige functie. Een voorbeeld is een kunstobject in de openbare ruimte dat tegelijkertijd als zitgelegenheid kan dienen. Het doel van een ontmoetingsaanleiding is de gebruiker uit te nodigen tot interactie. Zo kan een plek door middel van ontmoetingsaanleidingen een andere betekenis krijgen voor de buurt. Kortom, het stimuleren van ontmoeting in de buitenruimte, zowel op een grote centrale plek zelf als in de route ernaar toe, kan de leefbaarheid en de sociale cohesie van een wijk verhogen.

Waarom ontmoeten en wat willen we bereiken?

Zoals genoemd kan ontmoeting in de buitenruimte de verblijfswaarde van een plek verhogen. Uit wetenschappelijk

2

onderzoek blijkt dat de openbare ruimte kan bijdragen aan leefbaarheid en sociale verbondenheid in de wijk. De inrichting van de openbare ruimte kan het gebruik hiervan door inwoners dus beïnvloeden, maar kan er bijvoorbeeld ook voor zorgen dat inwoners zich veiliger voelen in de buurt. Het Kwaliteitsplan openbare ruimte onderschrijft het belang van ontmoeting, door goede ontmoetingsruimte als speerpunt te benoemen. Dit beleidsstuk sluit hierop aan door in te zetten op speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken in de buurt. Ontmoeting in de gehele openbare ruimte en verblijven in het groen zijn doelstellingen die verder in het kwaliteitsplan worden uitgewerkt. Daarnaast is er in het coalitieakkoord de ambitie uitgesproken om in te zetten op een aantrekkelijke openbare buitenruimte die ontmoeting faciliteert, een huiskamer voor iedereen. Deze ambitie komt tot uiting bij herinrichtingen, waarbij er actief wordt nagedacht over hoe ontmoeting in de buitenruimte kan worden gefaciliteerd. Een voorbeeld is de herinrichting van de Oost West As, waarbij er gedurende het traject intensief is nagedacht over het stimuleren van ontmoeting. Één van de uitkomsten hiervan is dat er een boulevard aan de Weespertrekvaart wordt gerealiseerd, met ruimte voor ontmoeting en verblijf.

Het anders inrichten van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken kan een middel zijn om ontmoeting in de buitenruimte uit te lokken. Zo valt op dat bewoners plekken in Diemen steeds in sterkere mate zien als (potentiële) ontmoetingsplek. Deze behoefte is terug te zien

tijdens inspraakmomenten waarin inwoners steeds vaker vragen naar ontmoetingsfaciliteiten zoals picknickbanken en barbecueplaatsen. Het is daarom van belang om aan te sluiten op de behoeftes van inwoners en de inrichting van de buitenruimte daarop aan te sluiten.

3

Aandachtspunten

Waar gaat dit hoofdstuk over?

Zoals genoemd wordt er ingezet met de nieuwe kijk op spelen op de thema's spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden. Deze brede benadering vraagt om een andere aanpak. Om deze reden zijn er zes aandachtspunten geformuleerd die dienen als uitgangspunten van dit beleidsstuk. Deze zes aandachtspunten zijn:

1. Alle inwoners
2. Formele en informele ruimte
3. Centrale plekken
4. Veiligheid en routes
5. Aantrekkelijk en bekend
6. Eigenaarschap

Aan de hand van deze aandachtspunten streven we ernaar spelen, bewegen en ontmoeten verder te brengen in de gemeente Diemen. Deze aandachtspunten zijn op basis van een eerste verkenning, literatuuronderzoek en gesprekken met bewoners opgesteld. De aandachtspunten zijn in een uitgebreid behoefteonderzoek getoetst onder inwoners. Daaruit is gebleken dat deze aandachtspunten draagvlak hebben in Diemen. Dit heeft geleid tot een aanpak waarbij de zes uitgewerkte aandachtspunten leidend zijn.

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke aandachtspunten we zien voor de komende vijf jaar.

3

AANDACHTSPUNT 1

Alle inwoners**Waar gaat dit over?**

Met 'alle inwoners' willen we aangeven dat spelen, bewegen en ontmoeten voor iedereen geldt. We streven naar de inclusie van verschillende doelgroepen die variëren in leeftijd, culturele achtergrond en gezinssamenstelling, zodat iedereen prettig kan verblijven in de buitenruimte. Binnen deze opvatting is er aandacht voor gebruikers van 0-100 jaar. We streven naar een inclusieve samenleving waarin buurtbewoners met diverse achtergronden prettig kunnen verblijven in de buitenruimte. Een grote centrale plek moet dus niet alleen uitnodigend zijn voor spelende kinderen, maar een verblijfsruimte bieden voor de hele buurt. Prettig verblijven in de buitenruimte kan voor iedere

doelgroep iets anders betekenen. Denk bijvoorbeeld aan een hangplek voor jongeren of fitnessstoestellen voor vitale ouderen. Een openbare ruimte creëren die een brede, diverse groep aanspreekt vereist een diversiteit in aanbod zodat de gebruiker wordt geprikkeld tot spelen, bewegen en ontmoeten.

Naast verblijven is het ook belangrijk dat alle doelgroepen zich makkelijk kunnen verplaatsen in de openbare ruimte. Een buitenruimte waar gebruikers zich gemakkelijk kunnen verplaatsen is in het bijzonder van belang voor ouderen en mensen met een beperking. De buitenruimte moet uitnodigen tot ontmoeting of zelfs beweging om vitaliteit te bevorderen en eenzaamheid tegen te gaan, ouderen wonen immers steeds langer thuis. Daarom is het van belang dat er aandacht is voor voldoende zitgelegenheid voor ouderen in de route naar belangrijke plekken en voorzieningen.

3

Een ander belangrijk aspect is, dat belangrijke verbindingen rolstoeltoegankelijk zijn.

Wat willen we bereiken?

Grote centrale plekken inrichten als verbindende plekken waar verschillende doelgroepen bij elkaar komen. Door de gebruikers te zien als brede en diverse groep, kan de inrichting van de openbare ruimte aansluiten op de behoeftes van verschillende doelgroepen. Dit kan er enerzijds toe leiden dat plekken op een multifunctionele wijze worden benut. Anderzijds leidt dit tot een divers aanbod waardoor zo veel mogelijk inwoners zich thuis voelen in de openbare ruimte.

Wat gaan we ervoor doen?

We gaan nog intensiever de diverse doelgroepen betrekken bij de inrichting van de openbare ruimte. Bij de herinrichtingen van (spel)plekken wordt gekeken naar de leeftijdsopbouw per buurt. Dit zorgt ervoor dat er binnen een herinrichting van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken niet alleen aandacht is voor jonge gezinnen, maar breder wordt gekeken naar de behoefte van de buurt. Mocht uit het demografisch onderzoek blijken dat een buurt sterk vergrijsd is dan kan er aansluiting worden gezocht met de oudere inwoners. Naast een demografisch onderzoek wordt er tijdens herinrichtingen een participatietraject uitgevoerd dat de verbinding zoekt met verschillende doelgroepen van alle leeftijden en achtergronden. Hiervoor worden netwerken met basisscholen, zorginstanties, stichting Welzijn Diemen ingezet om een brede doelgroep te benaderen. Hiervoor zijn in hoofdstuk 4 een aantal acties geformuleerd.

3

AANDACHTSPUNT 2

Formele en informele ruimte**Waar gaat dit over?**

Spelen kan zowel op de speelplek als in de openbare ruimte plaatsvinden. In deze definitie kan speelruimte zowel formele als informele speelruimte betekenen. Formele speelruimte is de ruimte die specifiek is ingericht om te spelen, zoals een speelplek. Informele speelruimte is alle ruimte, buiten de speelplekken om, die wordt gebruikt om te spelen zoals: groen zonder gedefinieerde functie, waterpartijen, het trottoir, de parkeerplaats, een woonstraat. Van oudsher ligt de focus veelal op de formele ruimte, terwijl het meeste spel plaatsvindt in

de informele ruimte. Aangezien informele speelruimte geen eenduidige functie heeft voor de gebruiker, kunnen kinderen hun eigen interpretatie geven in hun vrije spel. Hierdoor is er meer ruimte voor creativiteit. Dit beleidsstuk en uitvoeringsprogramma beperken zich daarom niet tot de formele ruimte, maar ziet de hele openbare ruimte als speelveld voor spelen, bewegen en ontmoeten. Dit kan betekenen dat tijdens een herinrichting niet alleen wordt geïnvesteerd in formele toestellen op de speelplek zelf, maar ook wordt ingezet op informele speelaanleidingen buiten de speelplek, zoals een beweegroute op een brede stoep. Deze Maatregelen richten zich niet alleen op fysieke aanpassingen, maar spelen ook in op de beleving van gebruikers.

3

Wat willen we bereiken?

Het creëren van informele speelruimte kan een speelwaarde bieden waar kinderen door middel van vrij spel worden gestimuleerd om te spelen en te bewegen. Dit leidt tot een divers aanbod in wijken, wat het gebruik kan verhogen. Daarnaast wordt er tijdens de herinrichting niet alleen gefocust op speelplekken, maar worden de mogelijkheden voor informele speelruimte onderzocht. Een voorbeeld is, dat tijdens een herinrichting niet alleen wordt geïnvesteerd in vervanging van speeltoestellen op een speelplek, maar ook een route wordt aangelegd met speelaanleidingen. Dit biedt mogelijkheden in verdichte wijken met minder formele speelplekken. Hierdoor blijft er een eerlijke verdeling van speelwaarde per buurt geborgd. Kortom, deze aanpak vraagt een bewustzijn om de gehele openbare ruimte te zien als potentiële speelruimte, die in samenhang is met elkaar. Speelruimte kan niet worden beschouwd als een aaneenschakeling van op zichzelf staande inrichtingen en plekken, het is een samenhangend geheel waarbij keuzes in de informele ruimte van invloed zijn op spelen, maar ook op bewegen en ontmoeten. We willen sturing geven aan de openbare ruimte, zodat het als geheel aanleiding kan bieden tot spelen, bewegen en ontmoeten.

Wat gaan we ervoor doen?

Voor de realisatie van formele en informele speelruimte is een financiële verdeling per buurt opgesteld. Deze verdeling richt zich niet alleen op vervangingswaarde van speeltoestellen, maar ook op inwonersaantallen. Dit voorkomt scheve verdelingen tussen wijken en er kan een gelijkmatigere verdeling ontstaan over de buurten. De financiële verdeling wordt in hoofdstuk 5 onderbouwd. Naast de financiële verdeling wordt bij herinrichtingen op integrale wijze gekeken waar de ruimte ligt voor informele speelaanleidingen. Zoals genoemd in de verkenning kan schaarse openbare ruimte voorkomen in buurten, wat de mogelijkheden tot spelen, bewegen en ontmoeten onder druk zet. Het aanbrengen van informele speelaanleidingen is een manier om de openbare ruimte multifunctioneel en efficiënt te gebruiken. Een brede stoep met speelaanleidingen kan namelijk zowel een verblijfsfunctie als een verplaatsfunctie hebben. Per buurt wordt door middel van maatwerk gekeken wat de behoeften en mogelijkheden zijn voor het aanbrengen van informele speelruimte. De mogelijkheden worden geïnventariseerd in samenwerking met de projectleiders en andere beleidsambtenaren zoals verkeer, groen en ruimtelijke ordening. Naast een integrale afstemming wordt er gehoor gegeven aan de omgevingsvisie. De financiële verdeling wordt in hoofdstuk 5 onderbouwd. Daarnaast zijn er in hoofdstuk 4 enkele acties opgenomen rond het aandachtspunt 'formele en informele ruimte'.

3

AANDACHTSPUNT 3

Centrale plekken**Waar gaat dit over?**

In de komende periode van tenminste vijf jaar geven we aandacht aan de centralisatie van formele speelplekken. In het vakgebied is het op nationaal niveau een lange tijd de norm geweest om speelplekken op te delen in blok-, buurt-, wijk- en gemeentelijk niveau. Op blokniveau, bijvoorbeeld, werden de speelplekken ingericht voor de allerkleinsten, zodat deze dicht bij huis konden spelen. Op wijkniveau werden grotere speelplekken ingericht voor grotere kinderen/jongeren. Ook in Diemen hebben we deze richtlijnen in het verleden gehanteerd, maar dit bleek in de praktijk niet effectief te zijn. Over het algemeen spelen kinderen van 0-6 jaar niet alleen op plekken op blokniveau en worden grote speelplekken als meer aantrekkelijk ervaren. Dit heeft ertoe geleid dat bij enkele herinrichtingen is afgestapt van de norm. Bij de Martin Luther Kinglaan zijn bijvoorbeeld al speelplekken gebundeld, waardoor er in plaats van meerdere kleine plekken een grotere centrale speelplek kon ontstaan. Met het aandachtspunt 'centrale plekken' wijken we af van de eerder gestelde norm en zetten we in op het creëren van grote aantrekkelijke plekken die een gedifferentieerde doelgroep aanspreken.

*De Omloop, Diemen Noord**Diemerplein, Diemen Centrum*

3

Wat willen we bereiken?

In de praktijk is de norm van blok-, buurt- en wijkniveau niet effectief gebleken. De resultaten van het behoefteonderzoek wijzen uit dat dit deels te wijten is aan het zelfstandig en vrij spel van kinderen. Er is een ontwikkeling gaande, waarbij kinderen steeds minder zelfstandig spelen en verzorgers steeds vaker met kinderen mee gaan naar de formele speelplek. De aanname dat jonge kinderen van 0-6 jaar vaker gebruik maken van speelplekken op blokniveau is dan niet meer relevant. Als gevolg hiervan worden kleine speelplekken op blokniveau, minder vaak gebruikt. Ouders zijn bereid om een langere afstand af te leggen voor een meer aantrekkelijke plek. Daarnaast neemt de dichtheid van huishoudens af. Door in te zetten op centralisatie van formele speelplekken kunnen grotere, aantrekkelijke speelplekken worden gecreëerd, waarbij diverse (leeftijd) groepen worden aangesproken. Naast het aantrekken van meer gebruikers, kunnen kinderen en volwassenen zich langer vermaken op de plek. Hiermee wordt de verblijfsduur verlengd van zowel begeleider als kind. De aantrekkingskracht van grote centrale plekken kan een grotere diversiteit aan inwoners aantrekken, wat spontane ontmoeting tussen verschillende groepen stimuleert.

Wat gaan we ervoor doen?

Er wordt geïnvesteerd in grote, aantrekkelijke centrale plekken in Diemen. Omdat een divers aanbod een brede doelgroep aanspreekt, is de ambitie om grote speelplekken multifunctioneel in te richten. Een voorbeeld is de herinrichting van de plek Meelbeskamp in Diemen Zuid, waar een multifunctioneel sportveld, speelruimte voor jonge kinderen en zitgelegenheid voor ouderen worden gerealiseerd. Een belangrijk aspect van een diverse inrichting is de rol van groen. Recreëren in het groen spreekt een brede doelgroep aan en kan op centrale plekken een extra verblijfsfunctie bieden. Daarom is er tijdens de herinrichtingen van grote centrale plekken extra aandacht voor groen. In de kanskaart klimaat adaptatie wordt geïnventariseerd welke plekken zich specifiek lenen voor een klimaatadaptieve inrichting. Hier wordt in hoofdstuk 4 verder aandacht aan besteed. Naast dat dit aandachtspunt vraagt om aantrekkelijke, grote centrale plekken, pleit het voor een samenhang tussen plekken, wat een integrale aanpak vereist. Bij de herinrichting van een buurt wordt breed gekeken naar de behoefte van de inwoners, waarop het aanbod van kleine en grote centrale plekken aansluit. Door maatwerk te bieden per buurt kunnen kleinere plekken een andere functie bieden dan grote centrale plekken. Op deze wijze kan iedereen zich thuis voelen in de buurt. Voor de realisatie van dit aandachtspunt zijn in hoofdstuk 4 enkele acties geformuleerd.

3

AANDACHTSPUNT 4

Veiligheid en routes

Waar gaat dit over?

Het aandachtspunt 'veiligheid en routes' pleit voor een veilige route van en naar centrale plekken, om zo bewoners te stimuleren om naar deze plekken toe te gaan. Enerzijds wordt bedoeld op het creëren van een veilige omgeving. Een manier om dat te bereiken zijn verkeerstechnische aanpassingen en aanpassingen in de openbare ruimte zoals brede stoepen. Anderzijds wordt bedoeld op verbindingen tussen plekken. Een voorbeeld hiervan is het aanleggen van beweegroutes rondom speel- en sportplekken.

Wat willen we bereiken?

Wanneer we de openbare ruimte zien als een overkoepelend geheel, waarbij er samenhang is tussen plekken, is het belangrijk dat deze plekken goed met elkaar in verbinding staan. Door een verbeterde bereikbaarheid ontstaat de kans plekken van elkaar te onderscheiden, zodat ze elkaar aanvullen en versterken. Speelplaatsen kunnen op deze manier een eigen identiteit krijgen, wat bijdraagt aan de aantrekkelijkheid en de sociale cohesie in een wijk. Betere bereikbaarheid van plekken geeft de gebruiker de mogelijkheid om een bezoek aan een grote centrale plek gemakkelijker in te passen in zijn dagelijkse mobiliteit. Uitdaging routes kunnen inwoners van alle leeftijden stimuleren om (meer) te bewegen. Hierdoor vindt de

3

centrale activiteit niet alleen op de speelplek plaats, maar wordt de gebruiker al in de route ernaar toe uitgedaagd om te bewegen. Daarnaast is de verwachting dat het aanleggen van veilige routes de toegankelijkheid van grote centrale plekken verhoogt voor zowel jong als oud. Uit het behoefteonderzoek komt naar voren dat ouders veiligheid meenemen in hun overweging om een speelplek te bezoeken. Een omgeving met veel verkeer en onveilige situaties kan kinderen beperken om zelfstandig te spelen. Het creëren van veilige routes kan bijdragen aan de mobiliteit van kinderen, waardoor zij aantrekkelijke plekken verder van huis kunnen bezoeken. Dit zorgt ervoor dat kinderen nieuwe speelplekken kunnen ontdekken, wat de populariteit van speelplekken kan vergroten.

Wat gaan we ervoor doen?

Met dit aandachtspunt wordt de focus niet alleen gelegd op de verblijfswaarde van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken, maar ligt de focus op de verplaatsfunctie van de gebruiker die een veilige route wilt afleggen. Tijdens herinrichtingen wordt gekeken naar belangrijke routes die plekken met elkaar verbinden. Dit heeft raakvlak met aandachtspunt 2, waarbij een veilige route gecombineerd kan worden met een speel-, beweeg- of ontmoetingsaanleiding zoals een beweegroute. Door het aanleggen van deze informele aanleidingen kunnen kinderen worden gestimuleerd om een veilige route te kiezen. Bij de realisatie van veilige routing wordt op basis van de knelpunten en kansen per buurt maatwerk verricht. Dit gaat

op integrale wijze, waarbij verschillende beleidsvelden, zoals parkeren en verkeer, worden betrokken. Acties zoals het aanleggen van een brede stoep kunnen mogelijk in conflict zijn met zaken parkeernormen. Afwegingen hieromtrent kunnen in het kwaliteitsplan of in de omgevingsvisie worden gemaakt. In hoofdstuk 4 worden de maatregelen verder uitgediept.

3

AANDACHTSPUNT 5

Aantrekkelijk en bekend**Waar gaat dit over?**

Dit aandachtspunt richt zich op de bekendheid en aantrekkelijkheid van speel-, beweeg- en ontmoetingsfaciliteiten in de buurt. Centrale plekken, routes en aanleidingen dienen aantrekkelijk en bekend te zijn voor de gebruiker.

Diemen heeft bekende speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken die bij veel Diemenaren een vertrouwd gevoel opwekken. Een voorbeeld is het speeltoestel 'De Blauwe Olifant' in het Nelson Mandela Park, die onlangs een monumentale status heeft verkregen en een bekend

fenomeen is onder de Diemenaren. Deze plekken en toestellen zijn van waarde, omdat bekendheid van speel-, beweeg- en e het gebruik kan verhogen. Daarom is er verbinding gezocht met het platform Daarom Diemen en zijn er acties uitgevoerd om spelen, bewegen en ontmoeten onder de aandacht te brengen. Eén van de acties is het uitbrengen van een schatkaart waarbij kinderen plekken in Diemen kunnen ontdekken door het uitvoeren van opdrachten op bepaalde plekken. Naast platformen als Daarom Diemen kunnen andere promotie- en communicatiemiddelen bijdragen aan de bekendheid van speel-, beweeg- en ontmoetingsfaciliteiten. Ook kunnen informatie- en instructieborden de gebruiker instrueren en begeleiden bij bijvoorbeeld beweegroutes.

'De Blauwe Olifant' in het Nelson Mandelapark

Verblijven in het groen

3

Met aantrekkelijkheid wordt bedoeld op de verblijfsfunctie van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken. Dit sluit aan op aandachtspunt 3 (grote centrale plekken). Aantrekkelijkheid van grote plekken zorgt voor hoger gebruik en verbindend karakter. Een belangrijke factor in het aantrekkelijk inrichten van de buitenruimte is groen. Het aanbrengen van groen zoals schaduwrijke plekken, groenstroken, moestuinen en bloementuinen zorgt voor een extra verblijfswaarde op speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken. Verblijven in het groen spreekt gebruikers van verschillende leeftijden en achtergronden aan, waardoor groen een verbindende functie heeft. Daarom is er bij herinrichtingen aandacht voor aantrekkelijke inrichting en verblijven in het groen.

Wat gaan we ervoor doen?

We zetten een brede mix van communicatiemiddelen in om de bekendheid van speel-, beweeg- en ontmoetingsfaciliteiten te vergroten. Daarnaast werken we samen met citymarketing Daarom Diemen. Wat betreft het vergroten van aantrekkelijke plekken wordt er bij herinrichtingen aandacht besteed aan een diverse, aantrekkelijk inrichting en verblijven in het groen. Hierbij wordt aansluiting gezocht met de kanskaart klimaatadaptatie en het kwaliteitsplan openbare ruimte. In hoofdstuk 4 gaan we hier verder op in.

Diemo's Speelse speurtocht, in samenwerking met Daarom Diemen

3

Buurtinitiatief, Herinrichting Akkerland

AANDACHTSPUNT 6

Eigenaarschap

Waar gaat dit over?

Om spelen, bewegen en ontmoeten te stimuleren is het van belang dat inwoners zich kunnen identificeren met de inrichting van en activiteiten in de openbare buitenruimte. Het zesde en laatste aandachtspunt richt zich daarom op het vergroten van eigenaarschap. Het is belangrijk dat bewoners zich collectief eigenaar van de buitenruimte in de buurt voelen, waardoor ze zich er ook thuis voelen. Door inwoners uitvoerig te betrekken bij de inrichting van de openbare ruimte, kan het aanbod aansluiten op de wensen en behoeften van de buurt. In de afgelopen jaren zijn hier flinke stappen in gemaakt. Er worden diverse middelen ingezet om de behoefte onder inwoners te peilen. Enkele voorbeelden zijn van uitzetten van enquêtes, het organiseren van inspraakavonden en stemmomenten. Ook wordt er aansluiting gezocht met verschillende instanties zoals basisscholen, zorginstanties en Stichting Welzijn Diemen. Hierdoor worden verschillende doelgroepen, met verschillende achtergronden, aangesproken en betrokken bij de planvorming van herinrichtingen. Een verschil met eerdere werkwijzen is, dat inwoners steeds vroeger in het proces van een herinrichting van speelplekken worden meegenomen. Waarbij voorheen inwoners werden bevraagd tijdens stemmomenten, zoekt de gemeente nu al bij de

3

ontwerpfase contact met de buurt. Op deze manier kan het ontwerp aansluiten op de wensen van de buurt en kan in de uitvoering inspraak van inwoners worden meegenomen.

Wat willen we bereiken?

De komende jaren willen we het eigenaarschap van de buitenruimte op buurtniveau verder vergroten. De gemeente neemt hierin een actieve rol om toenadering te zoeken naar inwoners en blijft zoeken naar nieuwe manieren om inwoners te betrekken bij herinrichtingen. In het bijzonder worden, naast kinderen, diverse doelgroepen benaderd bij de herinrichting. Daarnaast is de doelstelling dat de gemeente gemakkelijker inspeelt op initiatieven van inwoners en een faciliterende rol vervult. De verwachting is dat, wanneer het aanbod meer aansluit op de behoeftes van de buurt, de speelplekken meer gebruikt zullen worden. Dit verhoogt de levendigheid en sociale cohesie in de wijk. Hiermee kan spelen, bewegen en ontmoeten bijdragen aan een prettige woonomgeving waarbij inwoners duurzaam samenleven.

Wat gaan we ervoor doen?

De gemeente zoekt actief toenadering tot inwoners. Door in projecten inwoners te betrekken bij de planvorming, kan er aansluiting worden gezocht met de wensen van inwoners. In hoofdstuk 4 wordt hier dieper op ingegaan.

Participatietraject Herinrichting Meelbeskamp

4

Acties

Waar gaat dit hoofdstuk over?

In hoofdstuk 4 is een aantal maatregelen gepresenteerd waar we als gemeente de komende jaren op willen inzetten. Om de gestelde ambities te borgen en uit te dragen, vertalen we in dit hoofdstuk de beleidsvisie naar een concreet actieplan voor de komende vijf jaar. Het uitvoeringsprogramma wordt verder ingegaan op de uitvoering van de beleidsambities.

Hoe is dit actieplan tot stand gekomen?

Voor de totstandkoming van dit hoofdstuk is een workshop georganiseerd met experts en belangengroepen uit verschillende vakgebieden. Op deze manier is op integrale wijze een set aan maatregelen opgesteld die raakvlakken hebben met verschillende thema's. Hierdoor kon iedere deelnemer zijn kennis en ervaring optimaal delen, was er direct ruimte voor discussie en onderlinge versterking en aanvulling. Met deze interactieve sessie zijn inspirerende voorbeelden opgehaald en geformuleerd tot een aantal concrete acties die de basis vormen voor het 'Actieplan prettig samenleven in de openbare ruimte'. Ook heeft de sessie de samenwerking tussen diverse domeinen versterkt, denk bijvoorbeeld aan de inpassing van gezondheid in de openbare buitenruimte. Daarnaast heeft de samenwerking geleid tot een sterker intern netwerk, wat het integraal faciliteren van initiatieven bevordert.

Hoe is dit hoofdstuk opgebouwd?

Dit hoofdstuk geeft een kort overzicht van alle opgehaalde maatregelen. Tijdens de totstandkoming van dit hoofdstuk zijn er tijdens de workshop 22 maatregelen opgehaald en uitgewerkt. De groep van specialisten, die aanwezig was op de workshop, hebben per maatregel bepaald wat de precieze definitie is, waarom het belangrijk is, wat het beoogde effect is en hoe de maatregel tot uiting moet komen. Tijdens dit proces maakte de groep, in de uitwerking, een onderscheid tussen incidentele en structurele maatregelen. Incidentele maatregelen zijn maatregelen die urgent zijn en gemeente breed als kwaliteitsimpuls kan worden aangebracht. Een voorbeeld is het aanbrengen van een watertappunt op grote, centrale plekken. Daarnaast erkende de groep een set aan

4

maatregelen die belangrijk zijn om als aandachtspunt mee te nemen in herinrichtingen. Een voorbeeld is de maatregel ‘Divers aanbod’, waarbij per herinrichting gekeken wordt naar het totale en diverse aanbod per buurt. Deze maatregelen zijn structurele maatregelen aangezien we worden geïntegreerd in de dagelijkse werkwijze en als advies worden meegegeven aan de projectleiders. Deze maatregelen worden per buurt, tijdens een herinrichting, opgepakt. In het onderstaande overzicht kunt u zien welke maatregelen structureel of incidenteel van aard zijn. Dit hoofdstuk bevat een beknopt overzicht van de maatregelen. De uitgewerkte maatregelen zijn te vinden in de bijlagen. Hoofdstuk 5 presenteert het uitvoeringsprogramma waarin concrete activiteiten en projecten voor de komende vijf jaar worden vastgelegd. Dit hoofdstuk beschrijft in hoeverre de maatregelen zijn ondergebracht in het uitvoeringsprogramma. De structurele komen in hoofdstuk 5 terug in de projectbeschrijving, waarin per project enkele aandachtspunten worden benoemd. Zeven incidentele maatregelen zijn opgenomen in de financiële raming, die in de periode 2019 -2024 worden gerealiseerd. Deze maatregelen / acties worden besproken in hoofdstuk 5.

4

Overzichtspagina

1. Jongeren een plek geven in de openbare ruimte
2. Beweeg- en ontmoetingsplekken voor ouderen
3. Inclusief spelen / toegankelijkheid
4. Betrekken van diverse doelgroepen
5. Divers aanbod
6. Multisportveld
7. Educatief spelen
8. Interactief spelen

Alle inwoners

9. (Speel)plekken natuurlijk inrichten
10. Schaarse openbare ruimte benutten
11. Ontmoetingsaanleidingen

Informeel

Incidentele acties

Structurele acties

12. Openbare schoolpleinen
13. Aansluiten op voorzieningen
14. Buurtontmoetingsplek

Centrale plekken

15. Beweegroutes
16. Speellint
17. Watertappunten
18. Thematisering
19. Speelspeurtocht
20. Communicatie en informatievoorziening

Veiligheid en routes

21. Ruimte voor initiatief

Eigenaarschap

22. Bewust omgaan met materialen

Overige

5

Uitvoeringsprogramma

In hoofdstuk 4 zijn een aantal maatregelen gepresenteerd waar we als gemeente de komende jaren op willen inzetten. In dit hoofdstuk worden de benoemde maatregelen vertaald in een uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma formuleert de doelstellingen voor de komende vijf jaar en gaat in op de volgende onderdelen:

- **Planning voor de komende vijf jaar**
- **Aandachtspunten op buurniveau**
- **Financiële kader**

Het uitvoeringsprogramma presenteert de werken voor de komende vijf jaar en benoemt de ambities en aandachtspunten per project.

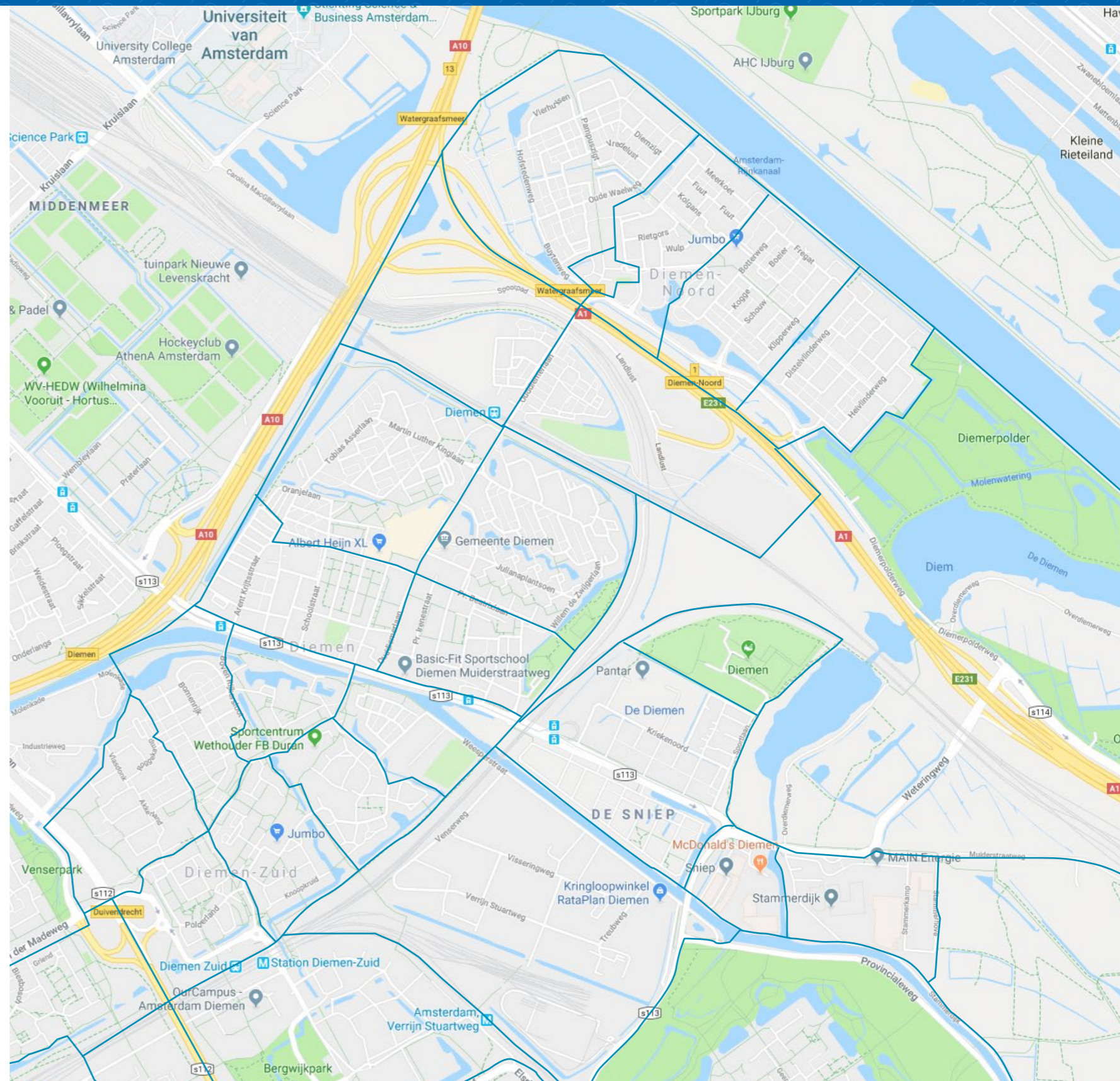

5

Interactieve overzichtskaart

Deze interactieve kaart geeft een goed overzicht van de projecten en de fases waarin het project of deelproject in verkeer. Het overzicht toont de projecten die in de periode 2019–2024 worden gerealiseerd. Via de interactieve kaart kunt u direct doorklikken naar meer informatie, zoals naar de verwachte planning van bepaalde projecten. Op de kaart is aangegeven welke projecten in een deelgebied vallen. Zoals de deelprojecten Kolgans, Rietgors en Rietzangerweg vallen in het project Vogelweide. De nummers van de projecten corresponderen met de projectnummers die zijn aangegeven in het Handboek Uitvoeringsprogramma 2019-2024. Wanneer u klikt op een van de project wordt u automatisch naar het handboek geleid en krijg u aanvullende informatie.

5

Planning 2019-2024

De gemeente heeft een doelstelling geformuleerd om in de periode 2019 -2024 prettige speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken te (her)inrichten met een hoge verblijfswaarde. De planning bestaat enerzijds uit projecten die parallel lopen met de herinrichtingen vanuit het programma groot onderhoud. Anderzijds is er aandacht voor projecten die buiten de cyclus van het programma groot onderhoud vallen en incidentele acties die gemeentebreed worden opgepakt.

Per project wordt aangegeven of de planning is gebaseerd op de cyclus van het programma groot onderhoud, of dat dit een incidentele actie is.

Algemene punten van aandacht

Bij het onderhoud en de herinrichting van speelplekken formuleren de zes aandachtspunten de ambities per project. Per buurt wordt de afweging gemaakt hoe de aandachtspunten tot uiting komen. Op basis van deze afweging wordt er een programma van eisen geformuleerd voor de projectleiders. Naast de zes aandachtspunten is er specifiek aandacht voor de volgende onderdelen:

- **Participatie**

In de voorbereiding en uitvoering van projecten wordt een participatieproces opgestart met de buurt. Tijdens de

inrichting van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken wordt daarom ingezet op participatie waarbij buurtbewoners, van verschillende achtergronden, op diverse wijzen worden meegenomen in een inspraaktraject. Bij de herinrichting of aanleg van een speelplek worden de wensen en behoeftes van inwoners zorgvuldig opgehaald. Hiervoor worden netwerken met basisscholen, zorginstanties en stichting Welzijn Diemen ingezet om diverse doelgroepen te benaderen. Op dit moment worden inwoners op diverse wijzen betrokken bij de (her)inrichting van een speelplek. Enkele methodes zijn het organiseren van ontwerpessie, uitzetten van enquêtes, en het organiseren van stemmomenten. We blijven inzetten op participatie en zoeken naar nieuwe, innovatieve werkwijzen om de inspraak van de buurt te vergroten. Dit betekent ook actief reageren op buurtinitiatieven en aanvragen van inwoners. De inspanningen voor een gedegen participatieproces zorgen ervoor dat inwoners positief tegenover het aanbod in de buurt staan.

- **Herinrichting op buurtniveau**

Het is de ambitie om herinrichtingen van speelplekken zoveel mogelijk parallel te laten lopen met de cyclus van het programma groot onderhoud. Op deze manier worden plekken minder individueel maar gezamenlijk opgeknapt. Binnen de herinrichting van speelplekken is het streven om zoveel mogelijk plekken te herinrichten op buurtniveau. Zo kunnen alle speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken in zijn totaliteit een compleet aanbod bieden dat voldoet aan

5

de behoeftes van de buurt. Bij verdichte buurten kunnen informele aanleidingen en routing een oplossing bieden voor de beperkte vrije ruimte. In de komende periode gaan we met maatwerk aan de slag in de buurten. Vooralsnog zien we voldoende mogelijkheden om de gestelde ambities te vertalen in de uitvoering. Mocht het verdichtingsvraagstuk ervoor zorgen dat spelen, bewegen en ontmoeten in de buurt onder druk komen te staan, is het zaak om in de omgevingsvisie ruimtelijke keuzes te maken.

- **Doelgroep per buurt**

Bij de herinrichtingen van (speel)plekken wordt gekeken naar de leeftijdsopbouw per buurt. Dit kan betekenen dat er in vergrijsde buurten extra aandacht is voor beweging en ontmoeting. Om te voorkomen dat er sprake is van een momentopname wordt de leeftijdsopbouw in de buurt vergeleken met de demografische gegevens van de afgelopen 20 jaar. Door aandacht te hebben voor de doelgroep kan de speel-, beweeg- of ontmoetingsplek aansluiten op de behoefte van de buurt. Dit vergroot het gevoel van eigenaarschap.

5

Incidentele acties

Naast aandachtspunten die worden meegenomen in de herinrichting stellen we zeven incidentele acties centraal die we de komende vijf jaar willen realiseren.

- **Multisportveld (Maatregel 7)** Op Meelbeskamp wordt in 2019 het huidige speelveld omgevormd tot een multisportveld.
- **Openbare schoolpleinen (Maatregel 13)** In 2019 wordt actief ingezet om de bewustwording rondom openbare schoolpleinen te vergroten. Er wordt onderzocht in hoeverre een stimuleringsbudget scholen stimuleert om hun schoolplein openbaar te maken. Daarnaast wordt de verbinding gelegd met de klimaat adaptatie kansenkaart waarbij er aandacht is voor groen op schoolpleinen.
- **Beweegroutes (Maatregel 16.)** We haken aan op bestaande routes en proberen met (informatie)bebording de bekendheid van de beweegroutes te vergroten
- **Speellin (Maatregel 17)** Een speellint bestaat uit markeringen in de bestrating om bestaande locaties te koppelen. In 2019 wordt geïnventariseerd welke locaties in aanmerking komen
- **Watertappunten (Maatregel 18.)** De doelstelling is vier watertappunten te plaatsen op grote centrale plekken.
- **Speelse speurtocht (Maatregel 20)** Dit betreft een update van de eerste versie uit 2018 . De focus komt voornamelijk te liggen op communicatie en promotie van de speurtocht.
- **Communicatie en informatievoorziening.** Naast de incidentele acties wordt er extra ingezet op communicatie en informatievoorziening rondom speelplekken en activiteiten. Dit kan kinderen en volwassenen stimuleren om meer naar buiten te gaan.

5

Financieel kader

1. Financiële middelen

In deze paragraaf zijn de benodigde financiële middelen samengevat die gemoeid zijn met de werkzaamheden. Binnen de werkzaamheden wordt een tweedeling gemaakt tussen dagelijks onderhoud en onderhoud op lange termijn. De gemeente is verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van alle openbare speelplekken.

Het cyclisch onderhoud wordt toegespitst op het voorkomen van degradatie door slijtage als gevolg van gebruik en het handhaven van een veilige staat. Onder het dagelijks onderhoud vallen taken als onderhoud van de valondergronden, verrichten van kleine reparaties en het verversen van zandbakken etc. Het dagelijks beheer en onderhoud wordt gedekt vanuit exploitatie spelen.

De dekking voor het onderhoud op lange termijn komt vanuit de voorziening Spelen. Dit bestaat uit het huidige budget in de voorziening en een standaard dotatie van €97.000. In 2018 is er een investering voor de herinrichting van de plek Meelbeskamp aangevraagd waardoor de jaarlijkse dotatie hoger is dan gebruikelijk. Doordat er een aantal projecten zijn doorgeschoven zoals Vogelweide en Scheepskwartier is de voorziening opgelopen. In het uitvoeringsprogramma is hier rekening mee gehouden en zijn extra werken opgenomen die in de periode 2019 -2024 worden gerealiseerd. Hierdoor zal de voorziening naar verwachting in de tijd weer in balans zijn.

2. Wat gaan we hiervoor doen?

De voorziening spelen wordt ingezet voor verschillende onderdelen die de komende vijf jaar worden opgepakt:

- a) Herinrichting buurt waarbij de speelplekken per buurt worden opgepakt.
- b) Tussentijds groot onderhoud. Veel toestellen moeten na ca. 12 jaar worden vervangen. Hier vallen ook de projecten onder die niet aansluiten op de herinrichtingen van buurten. Een voorbeeld is het Jaagpad in Plantage de Sniep Noord dat in 2020 op de planning staat.
- c) Incidentele acties. Naar aanleiding van de beleidsdoelen zijn er zeven incidentele acties geformuleerd die de komende vijf jaar worden uitgevoerd.
- d) Ruimte voor initiatief van bewoners. Tot slot is er ruimte voor initiatief van inwoners waarbij de gemeente actief inspringt op de aanvragen van de buurt.

Binnen de werkzaamheden ligt de grootste focus op de herinrichting van de buurten waarbij alle speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken worden opgeknapt. Voor alle herinrichtingen is 60% van het budget berekend. De resterende taken (onderdeel b,c en d) vormen het resterende budget.

3. Percentage per buurt

Bij de herinrichting van speel-, beweeg en ontmoetingsplekken is de financiële raming anders georganiseerd dan voorheen.

Per buurt wordt een budget opgesteld dat ingezet kan worden voor de herinrichting van speelplekken. Waar voorheen voornamelijk een financiële raming werd opgesteld op basis van vervangingswaarde, is er in deze raming ook rekening gehouden met het aantal inwoners per buurt. Het aantal kinderen per buurt wordt dubbel meegewogen in de verdeling. De volgende onderdelen worden meegewogen om het percentage per buurt te berekenen:

- 25% 0-18 uit buurt versus gemeente
- 25% bewoners uit buurt versus gemeente
- 50% vervangingskosten wijk versus gemeente

→ Deze drie onderdelen samen vormen het percentage per buurt.

Waarom een budget per buurt?

Een budget per buurt geeft een overzicht van de financiële middelen per buurt en zorgt voor een eerlijke verdeling. In de huidige situatie wordt voornamelijk op basis van vervanging van speeltoestellen geraamd. Bij de aanleg van speelplekken wordt er een budget gereserveerd om toestellen na een bepaalde tijd te vervangen. Na circa 16 jaar vindt er een herinrichting plaats waarbij de toestellen worden

vervangen. Dit betekent dat buurten met meer speelplekken, op basis van vervangingswaarde meer budget hebben dan buurten met weinig speelplekken. Buurten met een hoog verdichtingspercentage hebben dan een lager budget, terwijl het aantal kinderen in sommige gevallen hoger kan zijn dan buurten met veel speelplekken. Door enkel de vervangingswaarde in acht te nemen, blijft een scheve verdeling in stand. Een “eerlijke” verdeling kan ontstaan door te rekenen met inwoneraantallen per buurt en hier het budget per buurt op te baseren. Aangezien kinderen een groter belang hebben bij dit budget dan volwassenen, telt de leeftijdsgroep 0-18 dubbel mee in vergelijking met volwassenen. Om te voorkomen dat sommige speelplekken bij een herinrichting een beperkt budget hebben, worden de vervangingskosten ook voor de helft meegenomen. Dit leidt ertoe dat na meerdere herinrichtingen de verdeling steeds eerlijker wordt.

4. Uitzetten in de tijd

De geformuleerde ambitie benoemt de werkzaamheden in de komende vijf jaar. In de volgende tabel is een financiële raming gepresenteerd van de projecten in 2019 -2023.

Financiële verdeling 2019 -2023

5

Buurt	Verdelingspercentage	Totaal projectbudget Voorziening spelen	Investering
Vogelweide	7,98%	€ 123.000	
Scheepskwartier	4,72%	€ 73.000	
Vlindertuin	5,28%	€ 82.000	
Tobias Asserlaan	9,72%	€ 12.000	
Centrum West (Schoolstraat + Schakel)	8,52%	€52.000	
Buitenlust	1,83%	€ 28.000	
Biesbosch (Parkgebied)	5,51%	€ 38.000	
Ruimzicht Oost (Rode Kruislaan)	8,50%	€ 98.000	
D.polder & Sniep Jaagpad	5,79%	€ 17.000	
Polderland (Reigerpad)	2,93%	€58.000	
Nieuwe plekken	Bestemming		
Ajaxpad	Natuurlijk spelen, bewegen/ ontmoeting	€45.000	
Oostwest as	Ontmoeting	€0 ¹	
Van Gemertplantsoen	Recreatie	€20.000	
Hoofdassen Arent Krijtsstraat, Wilhelminaplantsoen & Prins Bernhardlaan	Spelen/ ontmoeting	€0 ²	
Stationgebied Diemen Zuid	Ontmoeting	€0 ³	
Incidentele acties		Projectbudget	
Multisportveld		Realisatie 2019	*In 2018 is een investeringsbudget voor opgenomen
Groene schoolpleinen		N.t.b.	
Beweegroutes		€5.000	
Speellint		€15.000	
Watertappunten		€25.000	
Speelse speurtocht		€2000	
Communicatie en informatievoorziening		€2000	

¹ Voor deze plek wordt vanuit de voorziening spelen geen budget opgenomen. Een intern advies wordt meegegeven aan de projectleider van het gebied. Het realiseren van een beschreven kwaliteitsimpuls kan mogelijk worden opgenomen uit de voorziening Kwaliteitsplan openbare ruimte.

² Voor deze plek is dezelfde regeling van toepassing (zie voetnoot 1).

³ Voor deze plek is dezelfde regeling van toepassing (zie voetnoot 1).

5

Handboek Uitvoeringsprogramma 2019 – 2024

Vogelweide

Planning

Voorbereiding: gestart | Uitvoering 2019 – 2020

Beschrijving

Plek 1 Kolgans. De grote centrale speelplek Kolgans in Diemen Noord is in 2018 heringericht en zal daarom niet worden meegenomen in dit uitvoeringsprogramma. Voor de plek Kolgans geldt dat op initiatief van bewoners aandacht is uitgegaan naar ontmoeting en een bijzonder herkenbaar (kunst)object. De inrichting van deze plek is bepaald middels een uitgebreid ontwerptraject met de bewoners. Dit heeft geleid tot veel positieve reacties.

Plek 2 Rietzangerweg. De Rietzangerweg is een plek op blokniveau voor de doelgroep 0-6 jaar. In de voorbereiding zijn inwoners met een participatietraject betrokken en zijn de uitgangspunten voor een ontwerp geformuleerd. De voornaamste wens van de buurt is een open en natuurlijke inrichting. De uitvoering van de werkzaamheden start in 2019.

Plek 3 Rietgors. De plek Rietgors is een kleine plek op blokniveau voor de doelgroep 0- 6 jaar. Ook bij deze plek zijn inwoners benaderd en zijn de schetsen voor het ontwerp gereed. De werkzaamheden staan in 2019 gepland.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

Aandachtspunten**Centrale verblijfsplek**

Met de aanleg van de Kolgans is er aandacht geweest voor ontmoeten en verblijven. De plek biedt een verblijfsfunctie, waar verschillende leeftijden elkaar kunnen ontmoeten.

Groene en natuurlijke uitstraling

De inwoners hebben in het inspraaktraject aangegeven dat hun voorkeur uitgaat naar een plek met een groene en natuurlijke uitstraling. Met de herinrichting van de Rietzangerweg en de Rietgors zal dit uitgangspunt worden meegenomen.

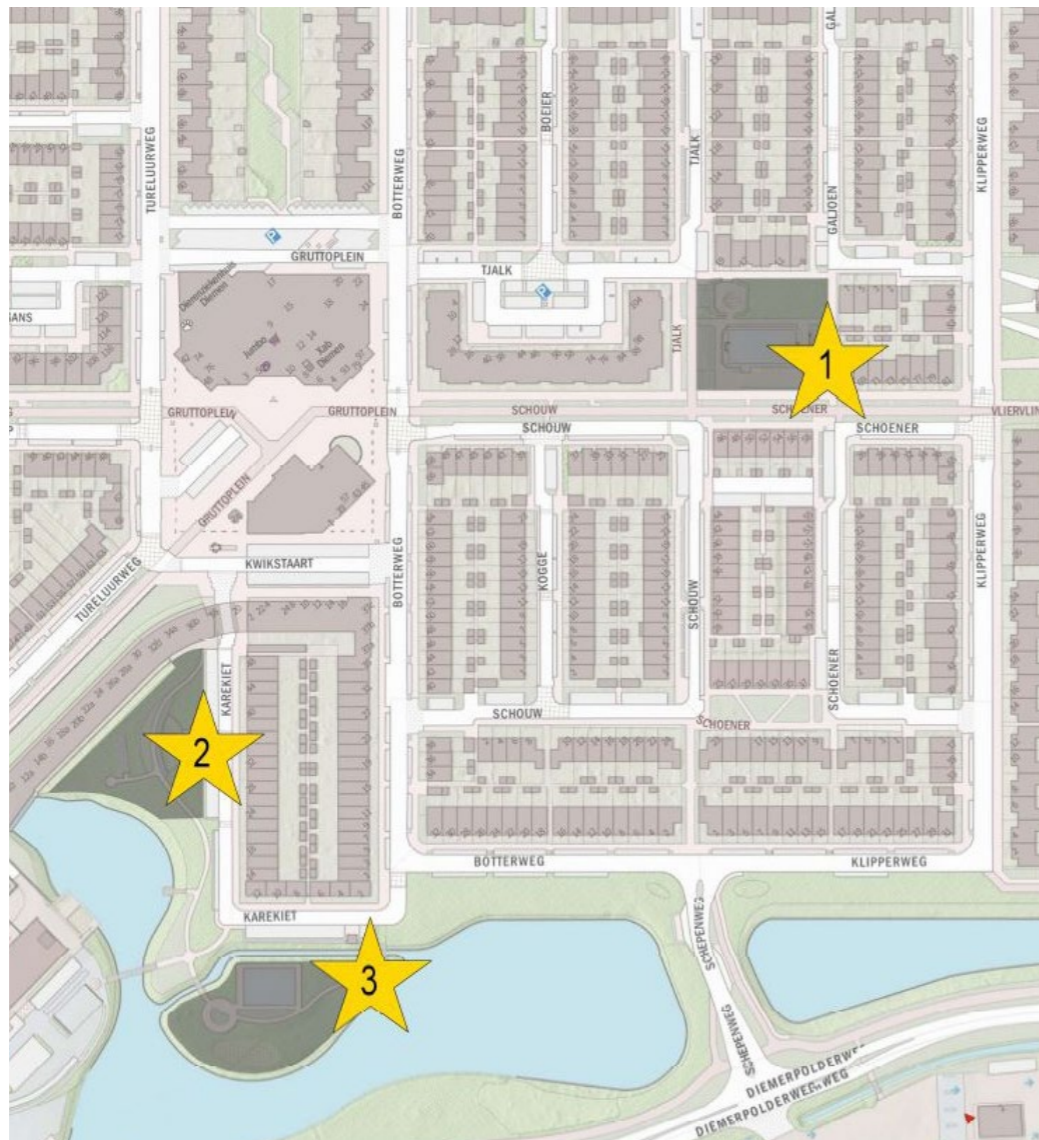
[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

Scheepskwartier

Planning:

Voorbereiding: 2019 | Uitvoering: 2020 – 2021

Beschrijving:

De buurt Scheepskwartier bevindt zich in Diemen Noord en telt drie speelplekken die worden heringericht.

Speelplek 1 Galjoen. Centraal in de buurt ligt de plek Galjoen die gericht is op bewegen en sporten. Het plein wordt nu voornamelijk gebruikt voor voetbal. Gekeken kan worden in hoeverre er behoefte is aan andere sporten en spelaanleidingen.

Speelplek 2 Karekiet. Naast de basisschool de Noorderbreedte is een kleine speelplek aangelegd voor de jongere doelgroep. De toestellen zijn toe aan vervanging.

Speelplek 3 Karekiet. Extra beweeg- en sportgelegenheid is aangelegd aan de rand van de buurt.

Karekiet (plek 2 en 3). bevinden zich op de grens van de wijk Vogelweide en Scheepskwartier. Aangezien deze speelplekken worden meegenomen in de planning van Scheepskwartier, is deze buurtgrens aangehouden.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

Aandachtspunten:**Thematisering**

Bij de aanleg van een grote centrale plek kan nagedacht worden over het aanbrengen van thematisering. Dit kan in de vorm van een speelschip of andere uitingen die de buurt identificeren. Deze behoefte zal tijdens het participatietraject worden opgehaald.

Sporten en bewegen

Bij de herinrichting van de Galjoen en Karekiet wordt gekeken hoe sport en beweging nog meer gestimuleerd kunnen worden in de buurt.

Doelgroep 0-6 jaar

Middels het participatietraject wordt geïnterviewd of het aanbod voor kinderen van 0-6 jaar voldoende correspondeert met de behoefte van de buurt. Indien de behoefte groot is wordt daar extra aandacht aan gegeven.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

Flats Tobias asserlaan + Ajaxpad

Planning

Voorbereiding: 2019 | Uitvoering: 2021

Beschrijving

Plek 1, 2 en 3 zijn kleine speelplekken, gelegen in de groenstrook voor de flat, op blokniveau voor de doelgroep 0-6 jaar.

Plek N Ajaxpad. Het Ajaxpad bevindt zich in het groengebied dat gelegen is achter de flats van de Tobias Asserlaan. De Oosterringdijk bevindt zich aan de overkant van het water. Door verzakking zijn de paden en wegen in slechte staat. De dijk is op dit moment in eigendom bij de gemeente Amsterdam en in beheer bij Waternet, maar wordt uiteindelijk overgedragen aan de gemeente Diemen. De paden worden voor de overdracht gerenoveerd en opgeleverd. Wanneer de werkzaamheden van Waternet zijn afgerond kan de gemeente werkzaamheden verrichten. Daarom is de Oosterringdijk niet meegenomen in het projectgebied en zal de eerste focus liggen op de zijde (Ajaxpad) direct achter de flats. In afstemming met de planning van Waternet voor het herstel van de dijk, kan een planning voor de Oosterringdijk worden gemaakt.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

Aandachtspunten:**Centrale plek**

Op dit moment bevinden zich drie kleine speelplekken op blokniveau in de groenranden van de flats. Deze plekken zijn bestemd voor de doelgroep 0-6 jaar en zijn zeer beperkt in hun speelwaarde, hoewel er relatief veel kinderen wonen in het gebied.. Het streven is om een grotere aantrekkelijke plek te creëren voor de doelgroep 0-10 jaar en twee plekken in grootte te behouden voor de doelgroep 0-6 jaar.

Bewegen en ontmoeten

Door de beperkte speelwaarde bij de flats wordt extra geïnvesteerd in het groengebied Oosterringvaart. Op dit moment zijn de loop- en fietsroutes beschadigd door verzakking van het wegdek. Er wordt ingezet op een prettig verblijfgebied waar inwoners kunnen bewegen en ontmoeten.

Natuurlijke spelaanleidingen

Bij de herinrichting van het groengebied Oosterringvaart wordt geïnventariseerd of er behoefte is aan natuurlijke spelaanleidingen. Dit kan in combinatie met een loop- of beweegroute worden aangelegd.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

Centrum west

Planning:

Vorbereiding: 2019 | Uitvoering: 2020

Beschrijving

Plek 1 De Schakel. De Schakel ligt n naast een buurthuis en is omheind met hekwerk. Een deel van de speeltoestellen is zeer verouderd (plaatsing in 1990). Bij een deel van de toestellen is in 2000 klein onderhoud verricht. De verouderde staat van de toestellen vraagt om een totale vervanging van de plek.

Plek 2 Schoolstraat. De plek Schoolstraat is een plek voor spelen en bewegen voor de doelgroep 0-12 jaar. Gezien de beperkte hoeveelheid speelplekken in Centrum West en de noodzaak voor vervanging van de houten toestellen zal er een update van de plek plaatsvinden. Hierbij zal bij de voetbalkooi I klein onderhoud worden verricht. De focus komt te liggen op de houten toestellen en de nabije omgeving.

Aandachtspunten

Multifunctionaliteit

Gezien de beperkte hoeveelheid speelplekken in Centrum West wordt geïnventariseerd in hoeverre de Schoolstraat in multifunctionele waarde kan voorzien. Op deze manier vervult de plek een buurtfunctie en kunnen verschillende doelgroepen gebruik maken van de plek.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5**Verbinding en routes**

De plek de Schakel heeft door de omheining met het hek een ontoegankelijke uitstraling. Gekeken kan worden in hoeverre een veilige en open uitstraling kan bijdragen aan het gebruik. Daarnaast bevinden de plekken zich in een omgeving met veel verkeersdrukte. Binnen de herinrichting is daarom aandacht voor veilige routes en verbindingen naar de plekken toe.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

Oost-West as

Planning

Voorbereiding: 2019 | Uitvoering: 2020

Beschrijving

Gebied: Het project Oost-West as loopt van de Hartveldseweg tot de Muiderstraatweg in Plantage de Sniep. Bij het gedeelte van de Hartveldseweg wordt het trottoir ontwikkeld tot een boulevard met recreatiewaarde. Een kwaliteitsimpuls wordt vanuit spelen, bewegen en ontmoeten aangebracht door het gebied te ontwikkelen tot een recreatiegebied met een prettige verblijfswaarde.

Aandachtspunt

Ontmoeten en verblijven

Bij de aanleg van de boulevard is gekeken of er behoefte is aan ontmoetingsaanleidingen waar gebruikers kunnen recreëren.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

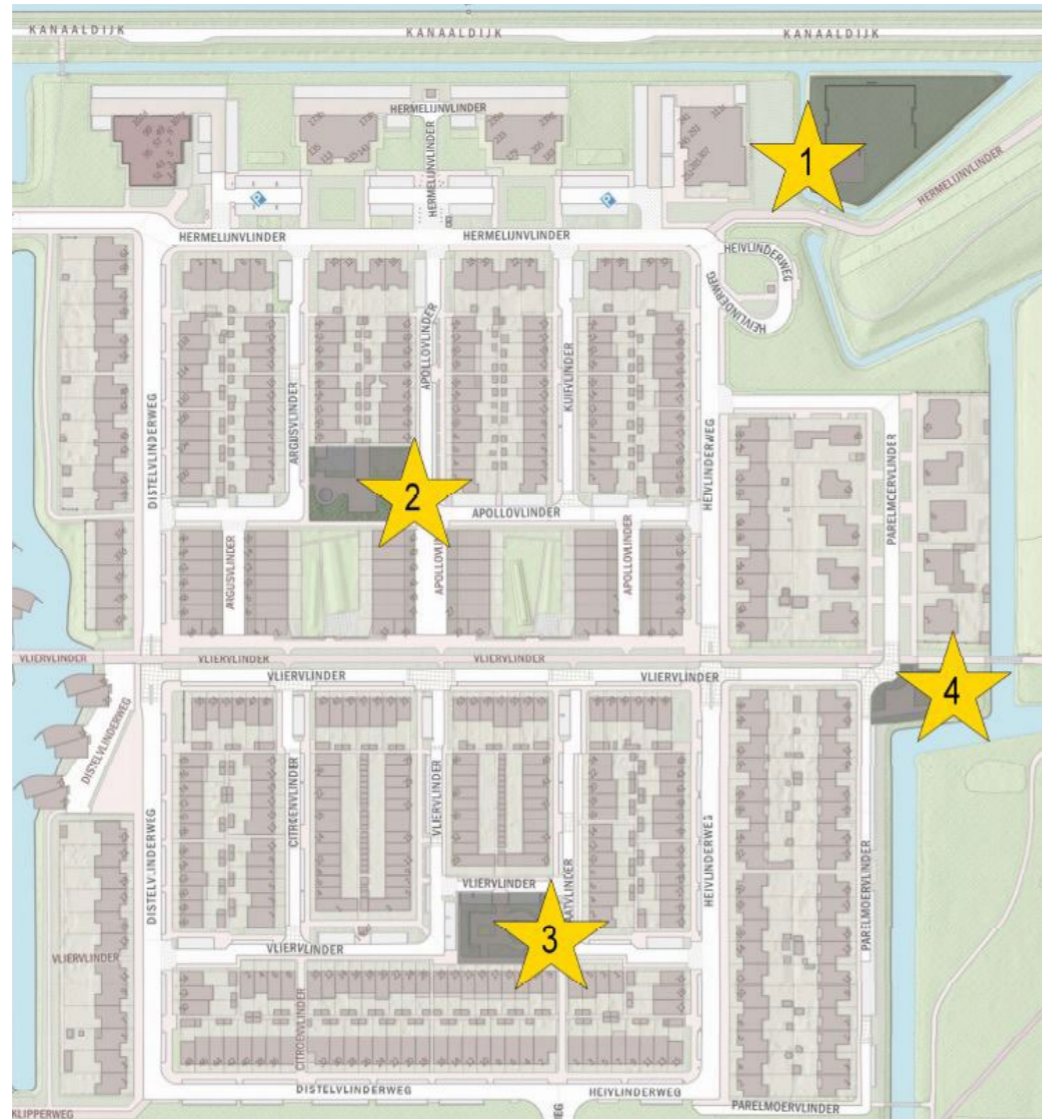

5

Vlindertuin

Planning

Voorbereiding 2020 | Uitvoering 2021/2022

Beschrijving

Plek 1 Hermelijnvliender. De Hermelijnvliender is een verhard trapveld dat is omringd door een groene omgeving. Door de groene omgeving is het gebied goed te gebruiken voor sporten en recreatie.

Plek 2 Argusvliender. De middelgrote plek Argusvliender heeft een centrale ligging in de buurt. Deze enige plek wordt niet meegenomen in de herinrichting. De reden hiervoor is dat de plek recentelijk (2015) al is gerenoveerd. Bij de herinrichting is aandacht uitgegaan naar balsporten en klimelementen. De inwoners waren betrokken bij de inrichting van de speelplek, wat geleid heeft tot positieve reacties.

Plek 3 Agaatvliender. De Agaatvliender kenmerkt zich door speelelementen voor de doelgroep 0-6 jaar. Uit reactie van inwoners komt naar voren dat de buurt ontevreden is over de staat van de plek. De noodzaak voor vervanging is aanwezig.

Plek 4 Parelmoervliender. Betreft een kleine plek op blokniveau voor de doelgroep 0-6 jaar. De toestellen zijn verouderd en aan vervanging toe.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

Aandachtspunten**Sporten en bewegen**

Bij de herinrichting van de Hermelijnvliender (plek 1) wordt gekeken of het trapveld voldoet en/of de groene omgeving op een andere manier benut kan worden. Ook wordt geïnventariseerd of er een andere behoefte is ten aanzien van sporten en bewegen.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

Buitenlust (Ouddiemerlaan Noord)

Planning

Voorbereiding: 2021 | Uitvoering: 2023

Beschrijving

Plek 1 De plek heeft een centrale ligging in de buurt. Door de autoluwe buurt kunnen de kinderen vrij spelen en is er voldoende sociale controle. De plek heeft naast speeltoestellen voor jonge kinderen ook faciliteiten voor ouderen zoals een jeu-de-boules baan.

Plek 2 Op deze plek ligt op dit moment een trapveld. Zoals het coalitieakkoord beoogd is deze locatie in beeld als mogelijke zoeklocatie voor sociale woningbouw.

Plek 3 Betreft een kleine speelplek voor de doelgroep 0-6 jaar. De toestellen zijn aan vervanging toe.

Plek 4 Visvijver. De visvijver is een uniek stukje natuurgebied in het centrum van Diemen. Tijdens de herinrichting zal vanuit spelen de vervanging van de steiger worden meegenomen.

Aandachtspunten

Inbreidingslocatie

Mogelijk dat de plannen voor woningbouw invloed hebben op de speelruimte. Tijdens de herinrichting wordt, in overleg met de projectleiders, gekeken hoe de ruimte maximaal kan worden benut voor spelen, bewegen en ontmoeten.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5**Participatie**

Tijdens de herinrichtingen van de speelplekken wordt maximaal ingezet op participatie met de buurt.

Routes en verbindingen

Door het mogelijk wegvallen van het trapveld worden routes en verbindingen steeds belangrijker. Om deze reden wordt extra geïnvesteerd in een verbindingroute naar de buurt Spoorzicht.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

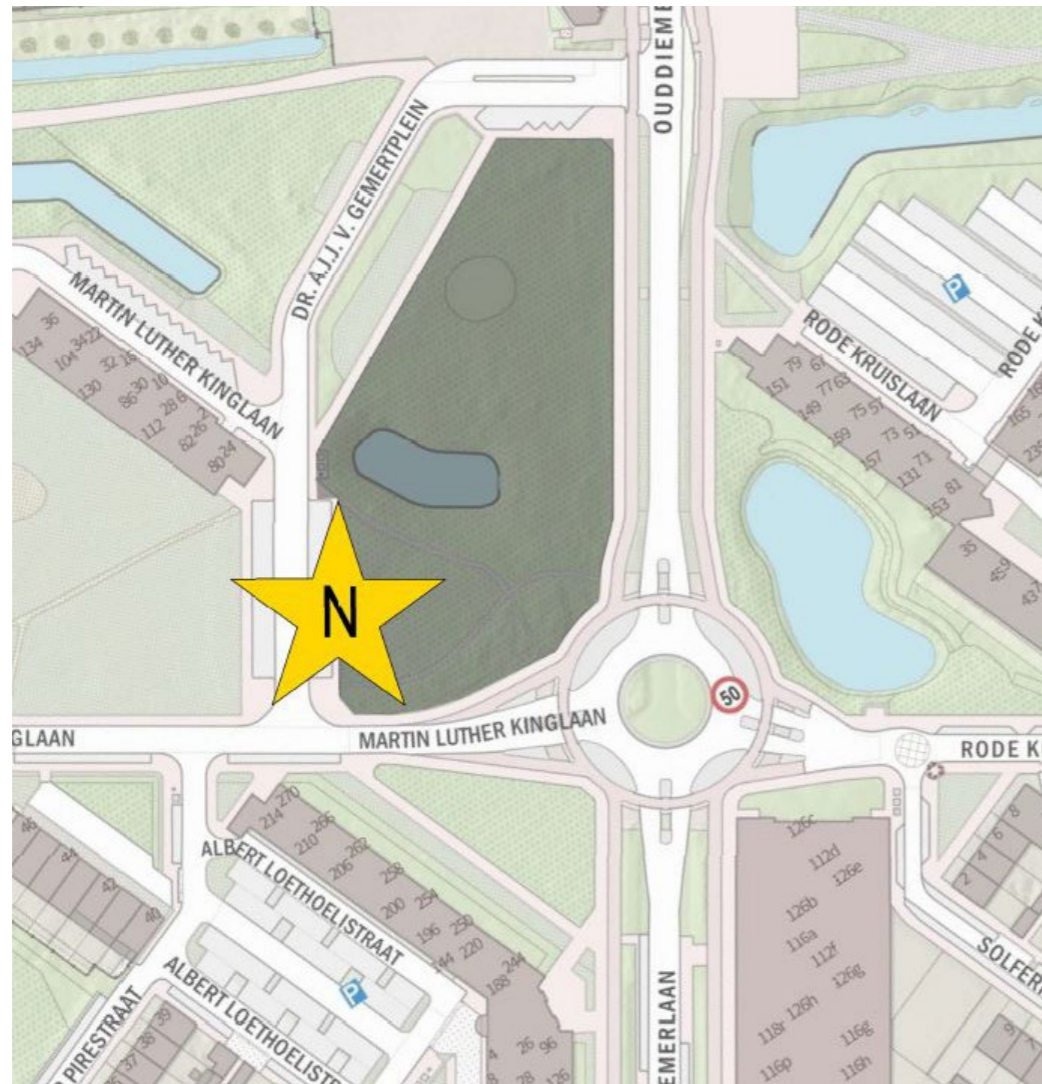

5

Van Gemertplein

Planning

Voorbereiding: 2022 | Uitvoering: 2023

Beschrijving

Plek N. Het Van Gemertplein kenmerkt zich als groene parel in het centrum van Diemen. Het natuurgebied is waardevol en biedt eventueel recreatieruimte. Ook is er gedacht aan ruimte voor kleinschalige evenementen op deze plek. Er wordt geïnventariseerd of er behoefte is aan de aanleg van speelaanleidingen of dat het gebied enkel fungeert als groengebied.

De planning van de werkzaamheden is afhankelijk van het project spooronderdoorgang. Een gedeelte van het gebied zal tijdens de werkzaamheden van de spooronderdoorgang worden gebruikt als omleiding voor auto- en fietsverkeer. Bij de afronding van de werkzaamheden zal de omleiding worden hersteld en herontwikkeld tot groengebied.

Aandachtspunten

Verblijfswaarde

Er wordt ingezet op maximale verblijfswaarde waarbij de inrichting van het groen bijdraagt aan de verblijfsfunctie van de plek. Hiervoor zal een samenwerking worden gezocht met het beleidsveld groen. Mogelijk kan het toevoegen van speelelementen de verblijfswaarde verhogen.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

Hoofdassen Arent Krijtsstraat, Wilhelminaplantsoen & Prins Bernhardlaan

Planning

Voorbereiding: 2023 | Uitvoering 2024

Beschrijving

Plek N. In Centrum West wordt de renovatie van de hoofdassen meegenomen als apart deelproject. Het is een gunstig moment om te inventariseren in de buurt of er behoefte is aan spelen, bewegen en ontmoeten. Dit kan tot uiting komen in de routes. Naast de routing leent het Wilhelminaplantsoen zich het meest voor spelen en ontmoeten.

Aandachtspunt

Informele spelaanleidingen en ontmoeten

Vanwege de beperkte speelwaarde in het gebied wordt gekeken of er informele spel- of ontmoetingsaanleidingen kunnen worden aangelegd.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

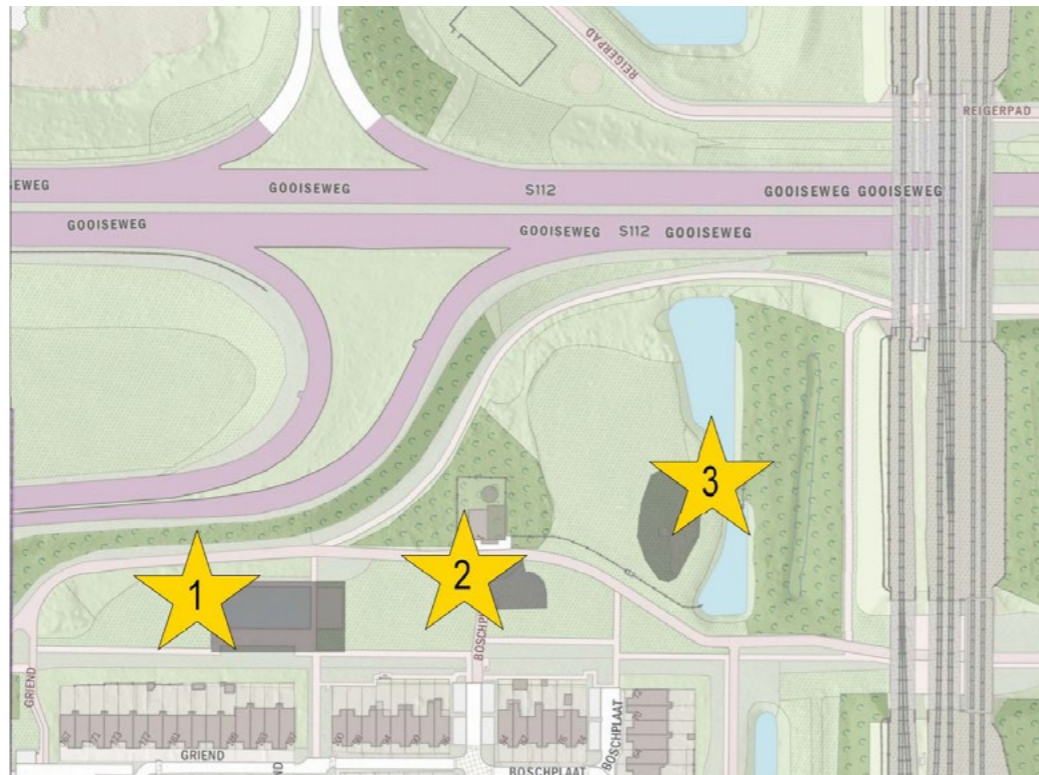

5

Biesbosch parkgebied

Planning

Vorbereiding 2023 | Uitvoering: 2024

Beschrijving

Plek 1. Deze plek betreft een verhard veld waar tennis en basketbal beoefend kan worden. Tijdens een inspraakavond hebben bewoners van de Biesbosch zich uitgesproken over het verharde sportveld. Het plein oogt sober en de route naar de wijk is niet toegankelijk. Er is behoefte aan een aantrekkelijk multisportveld met een kwalitatieve ondergrond waar voornamelijk voetbal beoefend kan worden.

Plek 2. Deze plek betreft een open ruimte waar mogelijk gelegenheid is voor ontmoeten en bewegen.

Plek 3 Lepelaarpad. Deze plek kenmerkt zich door een open en groene ruimte waar kinderen en jongeren vrij kunnen spelen en sporten. Aan de zijde zijn toestellen geplaatst

Aandachtspunten

Verbinding met de woonwijk / verblijfsfunctie

De stedenbouwkundige heeft in 2015 opgemerkt dat de plekken niet goed in verbinding staan met de omwonenden. Voornamelijk plek 1 wordt omsloten door een fietspad waardoor er een barrière ontstaat de plek te bezoeken. De afgelegen ligging heeft als gevolg dat er beperkte sociale controle is, waardoor het gevoel van onveiligheid toeneemt. In de herinrichting wordt gekeken hoe de ligging van de plekken wordt ervaren door de buurt en welke maatregelen er getroffen kunnen worden om het gevoel van veiligheid

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

te vergroten. Daarnaast wordt ingezet op een gebied dat verblijfswaarde biedt voor de buurt.

Sporten en bewegen

Er wordt ingezet op faciliteiten waar de buurt kan sporten en bewegen. Zoals benoemd hebben inwoners de behoefte uitgesproken voor een aantrekkelijk multisportveld waar kinderen en volwassen kunnen bewegen. Ook kan gekeken worden naar een beweegroute zodat er meer aansluiting is tussen de woonwijk en speel- en sportvoorzieningen.

Mogelijke bouwlocatie

Deze locatie komt mogelijk in aanmerking voor woningbouw. Daarom is dit project in de tijd naar achteren geschoven en zal er te zijner tijd gekeken worden hoe het gebied wordt herontwikkeld.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

Stationgebied Diemen Zuid

Planning:

Vorbereiding: 2021 | Uitvoering: 2023

Beschrijving

Plek N. Vanuit het gedachtegoed van spelen, bewegen en ontmoeten is er aandacht voor het stationsgebied Diemen Zuid. De focus ligt op het stimuleren van ontmoeting. Op dit moment wordt het gebied door gebruikers soms als sociaal onveilig ervaren. Hierdoor is er een noodzaak om een kwaliteitsimpuls aan te brengen.

De planning is afhankelijk van de andere ontwikkelingen in Diemen Zuid en in Holland Park. Beide projecten grenzen aan het stationsgebied en zijn een belangrijke factor in de uitvoering.

Aandachtspunten

Verbinden en ontmoeten

Er wordt geïnvesteerd in een plek waar gebruikers elkaar kunnen ontmoeten. Hierdoor is er niet alleen sprake van een verplaatsfunctie, maar is er ook ruimte om te verblijven. Met de verbinding naar de campus Diemen Zuid kan het gebied worden her-ontwikkeld tot een gebied waar inwoners prettig kunnen verblijven. Een kwaliteitsimpuls bij het stationsgebied kan hier aan bijdragen.

Sociale veiligheid

Bij de kwaliteitsimpuls is er extra aandacht voor het vergroten van het gevoel van sociale veiligheid. Dit kan door middel van inrichting, verlichting etc.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

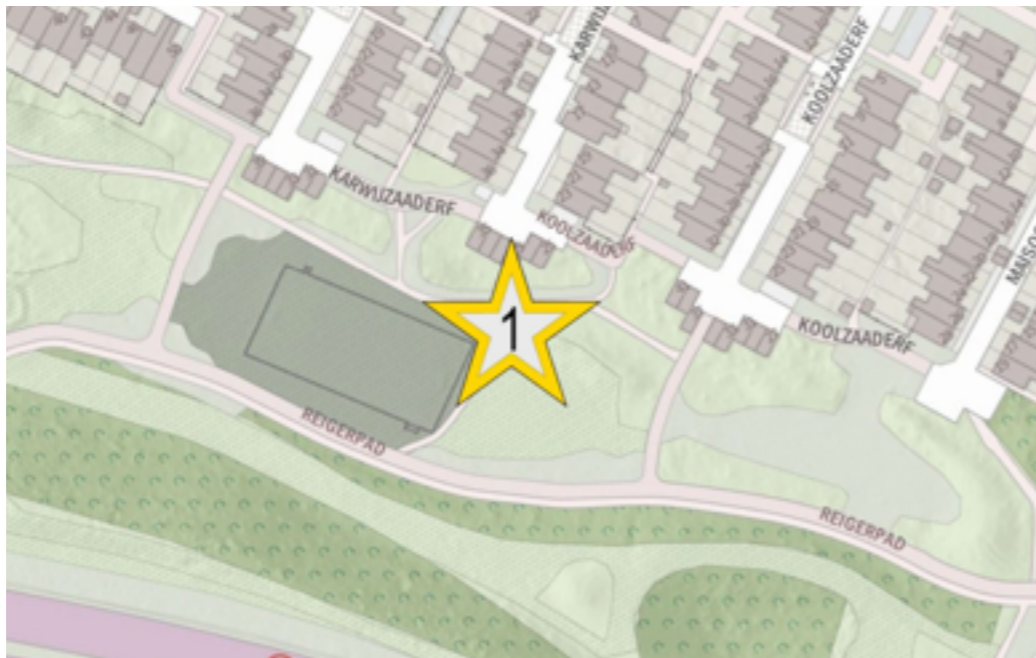
5

Projecten die buiten de cyclus van Programma Groot Onderhoud vallen

Polderland, Akkerland

Planning

Voorbereiding: gestart | Uitvoering: 2019 – 2020

Beschrijving

Plek 1: Op initiatief van buurtbewoners wordt vroegtijdig de speelplek bij het Reigerpad heringericht tot natuurspeelplaats. In afstemming met bewoners is een definitief ontwerp opgesteld. De werkzaamheden worden in 2019 uitgevoerd.

Aandachtspunten

Klimaatadaptatie

Tijdens de totstandkoming van het ontwerp lag er een sterke wens van inwoners om prettig te verblijven in het groen. Er is daardoor extra aandacht besteed aan het behouden van het groen.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

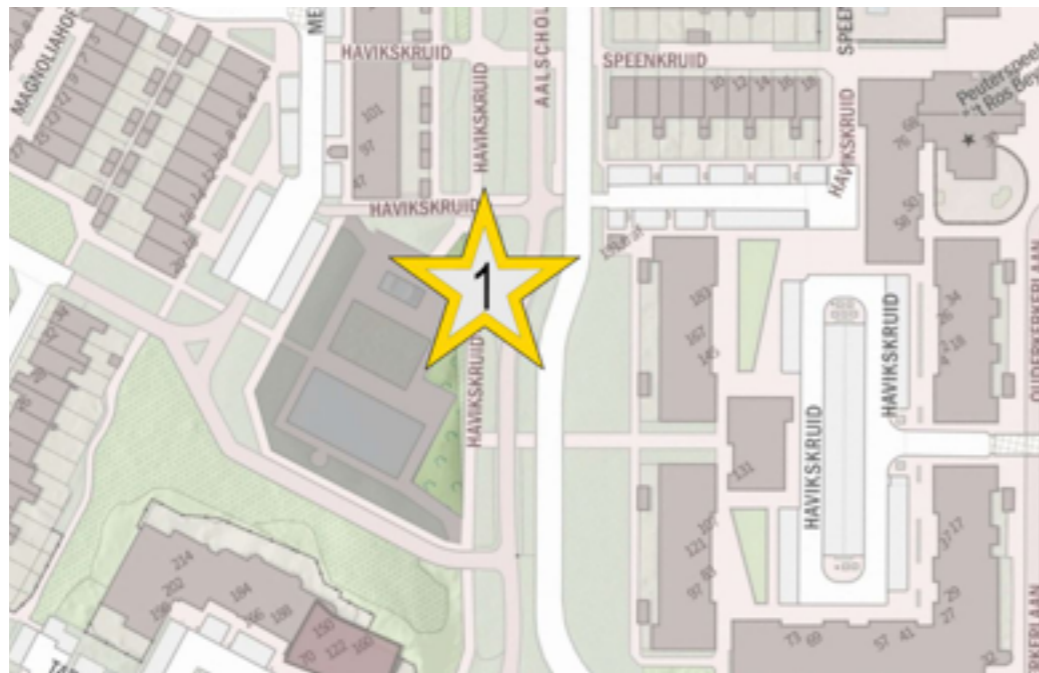

5

Bomenrijk, Meelbeskamp

Planning

Voorbereiding gestart | Uitvoering 2019 – 2020

Beschrijving

Plek 1. Op de grote centrale plek de Meelbeskamp wordt in 2019 een multisportveld gerealiseerd. De wens voor een vroegtijdige herinrichting kwam voornamelijk omdat de buurt een hoogwaardig, kwalitatief sportveld wilde in Diemen Zuid. Met de aanleg van een Cruiff court in Diemen Noord en het van Markenplantsoen in Diemen Centrum, mist Diemen Zuid een hoogwaardig sportveld. Om deze reden is er een investeringsbudget aangevraagd en is er een traject gestart met de buurt. De buurtbewoners hebben inmiddels gestemd op hun favoriete ontwerp. In 2019 wordt de nieuwe sportplek gerealiseerd.

Aandachtspunten

Alle leeftijden

De plek Meelbeskamp moet een plek zijn waar alle leeftijden kunnen verblijven en samenkomen. Het ontwerp is daarom multifunctioneel, waarbij verschillende doelgroepen met verschillende leeftijden zich kunnen vermaken.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

Plantage de Sniep Noord, Het Jaagpad

Planning

Voorbereiding 2019 | Uitvoering 2020

Beschrijving

Plek H Jaagpad. Het Jaagpad is in 2009 is aangelegd; het is een verharde speelstrook met daarnaast veel open, groene ruimte. Gedurende de jaren hebben buurtbewoners hun onvrede geuit over de plek. De plek dient als een centrale plek voor de buurt en heeft op dit moment onvoldoende speelwaarde. Daarnaast is er behoefte aan ontstening en natuurlijk spelen. De speelstrook heeft een verharde ondergrond en een moderne uitstraling. Aangezien er tijdens de aanleg van de plek geen inspraaktraject is geweest, hebben de inwoners geen kans gehad om hun behoefte uit te spreken. Naast de ambitie vanuit het coalitieakkoord voor vergroening in de openbare ruimte, ligt er een wens om het gebied tussentijds een impuls te geven.

Aandachtspunten

Verbinden en ontmoeten

Het Jaagpad is een centrale plek voor de buurt waarbij aandacht is voor ontmoeten. Door een aantrekkelijke plek te creëren is de kans op ontmoeting tussen buurtbewoners groter.

Groene uitstraling

De aandacht komt te liggen op een natuurlijke en groene uitstraling.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

5

Ruimzicht Oost, Rode Kruislaan

Planning

Voorbereiding 2020 | Uitvoering 2021

Beschrijving

Plek 1, 2 en 3 Betreffen een kleine speelplek op blokniveau voor de doelgroep 0 – 8 jaar. Buiten de speelplek is een groenstrook langs de flat aanwezig.

De plekken zijn in 2008 heringericht en staan oorspronkelijk op de planning voor een herinrichting in 2023. Vanuit het communitybuilding traject is de wens uitgesproken voor een herinrichting van de gebieden. Tegelijkertijd zijn de plekken verouderd en zijn de speeltoestellen toe aan vervanging. Daarnaast zijn er plannen om een buurtkamer te realiseren. Gezien deze ontwikkelingen ligt er de wens om de plekken in 2021 te herinrichten.

[Interactieve overzichtskaart >](#)

6

BIJLAGE 1

Maatregelen

Voor de totstandkoming van dit hoofdstuk is een workshop georganiseerd met experts en belangengroepen uit verschillende vakgebieden en collega's van verschillende afdelingen. Op deze manier is op integrale wijze een set aan maatregelen opgesteld die raakvlakken hebben met verschillende thema's. Met deze interactieve sessie zijn inspirerende voorbeelden opgehaald en geformuleerd tot een aantal concrete acties die de basis vormen voor het 'Actieplan prettig samenleven in de openbare ruimte'. Hieronder zijn alle 22 maatregelen uitgewerkt.

6

Maatregelen alle inwoners

1. Jongeren een plek geven in de openbare ruimte

Wat?

Uitdagende en aantrekkelijke plekken voor jongeren inrichten. Daarbij is ook aandacht voor een divers aanbod in sport- en spelmogelijkheden. Denk daarbij aan een bmx-parcours, skatepark, free run-parcours en sociaal veilige ontmoetingsplekken.

Waarom?

Uit het behoefteonderzoek is gebleken dat de plekken voor jongeren beperkt aanwezig zijn en te weinig uitdagend. Daarnaast ervaren zij dat ze weinig worden betrokken bij herinrichtingen van de openbare ruimte. We vinden het van belang dat ook jongeren worden uitgedaagd om te bewegen en elkaar te ontmoeten in de openbare buitenruimte.

Gewenst effect?

Een openbare ruimte die de gehele Diemense bevolking aanspreekt in het kader van bewegen en ontmoeten, dus ook de Diemense jongeren.

Hoe?

Bij herinrichtingstrajecten en inspraakprocedures is er specifieke aandacht voor jongeren. Deze doelgroep vraagt een andere communicatie-/participatiestrategie dan kinderen en volwassenen. Er zal daarom worden gekeken hoe jongeren kunnen worden gefaciliteerd in de openbare ruimte, in plaats van uitgesloten.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

2. Beweeg- en ontmoetingsplekken voor ouderen

Wat?

Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte en speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken wordt rekening gehouden met de behoeftes van ouderen. Ouderen moeten zich welkom voelen om te verblijven op centrale plekken en in de openbare ruimte. Verblijven in het groen is een belangrijke component voor t een verbindende functie heeft voor de buurt, speciaal voor ouderen.

Maatregelen als moestuinen, wandeltuinen en veilige routes met zitgelegenheid bieden mogelijkheden om prettige plekken te creëren voor ouderen. Verblijven in het groen is hierbij een belangrijk aspect omdat groen hoge verblijfswaarde biedt, waar verschillende doelgroepen kunnen samenkomen.

Waarom?

Ouderen blijven steeds langer zelfstandig thuis wonen en zijn dus vaker aanwezig in de openbare ruimte. Bij het inrichten van de openbare ruimte moeten we daar rekening mee houden. Op één van de inspraakmomenten is door meerdere ouderen aangegeven dat zij bepaalde faciliteiten als zitgelegenheid, ontmoetings- en beweegplekken en openbare

toiletten missen in de openbare ruimte. De inrichting van de openbare ruimte zou ouderen kunnen helpen om zo lang mogelijk vitaal en zelfstandig te blijven. Speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken kunnen ouderen aanzetten tot beweging en sociaal contact stimuleren.

Gewenst effect?

Een openbare ruimte waar ouderen prettig kunnen verblijven.

Hoe?

Bij de herinrichting van speel- en ontmoetingsplekken worden ouderen actief betrokken om mee te denken. Zo kunnen ook zij aangeven wat voor hen belangrijk is en kan de inrichting erop worden aangepast. Verder wordt aan projectleiders meegegeven oog te hebben voor alle leeftijdsgroepen wat betreft de verblijfsfunctie van de openbare ruimte. Dit geldt voornamelijk wanneer wijken sterk zijn vergrijsd. Ook wordt aansluiting gezocht met de update van het Kwaliteitsplan Openbare ruimte en de kanskaart klimaatadaptatie om verblijven in het groen te realiseren.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

3. Inclusief spelen / toegankelijkheid

Wat?

Het vergroten van de toegankelijkheid van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken zodat iedereen kan meedoen. Alle doelgroepen moeten zich welkom voelen om te verblijven op speelplekken. Maatregelen die de toegankelijkheid zouden kunnen vergroten zijn rookvrije (speel)plekken en rolstoeltoegankelijke (speel)plekken.

Waarom?

We streven ernaar dat verschillende doelgroepen zich welkom voelen op (speel)plekken in de openbare ruimte. Om de openbare ruimte zo inclusief mogelijk te maken is het belangrijk dat de centrale plekken toegankelijk zijn voor verschillende doelgroepen. Toegankelijkheid van plekken kan een diverse groep gebruikers aantrekken, wat de kans op ontmoeting kan vergroten.

Gewenst effect?

Toegankelijke centrale (speel)plekken die uitnodigend zijn voor een breed scala aan doelgroepen.

Hoe?

Door met ervaringsdeskundigen de openbare ruimte te bekijken en verkennen. Hierbij kan in het bijzonder aandacht zijn voor centrale (speel)plekken. Verder dient toegankelijkheid een vanzelfsprekend aandachtspunt te worden in herinrichtingsprojecten. Bij aanvang van een project levert de beleidsmedewerker spelen, bewegen en ontmoeten input aan de projectleider. In het kwaliteitsplan openbare ruimte zal verder ook aandacht worden besteed aan toegankelijkheid van de openbare ruimte.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

4. Betrekken van diverse doelgroepen

Wat?

In de communicatie bij een herinrichtingsproces aandacht geven aan verschillende doelgroepen in de omgeving. Te denken valt aan ouderen, jongeren, kwetsbare groepen.

Waarom?

Omdat we een inclusieve samenleving willen met voorzieningen en een openbare ruimte die voor iedereen aantrekkelijk en toegankelijk is, is het belangrijk dat bij een herinrichtingsproces zo veel mogelijk uiteenlopende doelgroepen en leefstijlen worden betrokken.

Door aan te sluiten op diverse leefstijlen en netwerken kan een grotere groep mensen worden bereikt. Door mee te denken met de inrichting zullen ze zich na uitvoering beter thuis voelen in de openbare ruimte. Dit kan de kans op ontmoeting en onderling sociaal contact vergroten.

Gewenst effect?

Enerzijds een hoger opkomstpercentage bij inspraakmomenten en grotere betrokkenheid vanuit de buurt en de kwetsbare groepen. Anderzijds vertaalt dit zich in een inrichting van de openbare ruimte die aansluit op de behoeftes van diverse doelgroepen.

Hoe?

Door samen te werken met diverse partners en aansluiting te zoeken met bestaande netwerken hopen we aansluiting te vinden met diverse doelgroepen. Hiervoor zal aansluiting worden gezocht met het diversiteitsbeleid en sociale instanties in Diemen. Te denken valt aan formele netwerken als het Brede Hoed team, Stichting Welzijn Diemen (SWD), buurtsportcoaches, Huis van de buurt. Ook kunnen informele netwerken worden ingezet zoals buurt WhatsApp groepen.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

5. Divers aanbod

Wat?

Diversiteit bieden in het speelruimteaanbod, zowel in de buurt als op de speelplek zelf. Dit houdt in dat we rekening houden met verschillende voorkeuren in speelgedrag. Daarnaast is het van belang om diversiteit te bieden in sportgelegenheid en mogelijkheden om te ontmoeten. Verblijven in het groen is hier een belangrijke factor omdat het verschillende doelgroepen aanspreekt.

Waarom?

Het rauwer, douwer, bouwer en schouwer principe onderscheidt vier verschillende speeltypes, die elk ander voorkeursgedrag vertonen in hun spel. De rauwer is gericht op actie en is zeer levendig. De douwer is eigenwijs en vindingrijk waardoor zij vaak creatief zijn in hun spelopvattingen. De bouwer organiseert zijn spel en bouwt graag constructies. De schouwer observeert graag en plaatst zich vaker op de achtergrond. Deze vier speltypen uiten zich heel anders op een speelplek en vertonen ander speelgedrag. Tijdens de inrichting van een speelplek dient er rekening worden gehouden met de verschillende speeltypes. Divers aanbod voorziet in de verschillende behoeftes van gebruikers. Zo vinden zo veel mogelijk kinderen en volwassenen hun plek in de openbare ruimte.

Gewenst effect?

Een afwisselende inrichting in een buurt waardoor op relatief korte afstand kan worden voldaan aan de behoefte van iedereen wat betreft spelen, bewegen en ontmoeten.

Hoe?

Door speelplekken niet individueel op te pakken, maar meerdere plekken tegelijk te bekijken in een herinrichtingsproces. Per buurt worden via een participatieproces de wensen van de buurt opgehaald en de mogelijkheden voor spelen, bewegen en ontmoeten gecommuniceerd. Per buurt wordt een afweging gemaakt in hoeverre diversiteit in aanbod kan worden aangebracht. Naast grote centrale plekken kunnen informele aanleidingen en routing een oplossing bieden voor beperkte vrije ruimte. In de komende periode gaan we met maatwerk aan de slag in de buurten. Vooralsnog zien we voldoende mogelijkheden om de gestelde ambities te vertalen in de uitvoering. Mocht het verdichtingsvraagstuk ervoor zorgen dat spelen, bewegen en ontmoeten in de buurt onder druk komen te staan, is het zaak om in de omgevingsvisie ruimtelijke keuzes te maken. Deze maatregel leidt tot een diverse inrichting die aansluit op de wensen van de buurt.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

6. Multisportveld

Wat?

Een openbaar multisportveld dat diverse doelgroepen aanspreekt. Een sportveld waar diverse spel- en sportaanleidingen zijn waarbij verschillende doelgroepen samenkomen om te bewegen. Centrale plekken worden op multifunctionele wijze ingericht zodat de ruimtelijke kwaliteiten zo goed mogelijk worden benut. Enkele voorbeelden zijn een openbaar park dat uitnodigt tot gezond bewegen, een skills garden, outdoor sportobjecten en een Krajicek playground.

Waarom?

Er is een ontwikkeling gaande waarbij steeds meer inwoners ongeorganiseerde sporten beoefenen en uitwijken naar de openbare ruimte. De sportmonitor (2014) toont aan dat inwoners van Diemen steeds minder vaak sporten in verenigingsverband en vaker individuele sporten beoefenen in de buitenruimte. Daarnaast kan een multisportveld verschillende doelgroepen aanspreken wat het gebruik kan verhogen. Kortom: het faciliteren van beweegmogelijkheden in de openbare ruimte kan een gezonde levensstijl onder inwoners stimuleren.

Gewenst effect?

Een divers aanbod aan beweegmogelijkheden in de openbare ruimte, waarbij de ruimte optimaal wordt benut.

Hoe?

Door te onderzoeken per wijk waar de behoefte ligt ten aanzien van een multisportveld. Hierbij wordt aangesloten op de sportnota en de wens van de buurt.

Inmiddels wordt een multisportveld gerealiseerd op de Meelbeskamp in Diemen Zuid. Het multisportveld is een resultaat van de uitkomsten van een participatietraject met de buurt.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

7. Educatief spelen

Wat?

Met deze maatregel stimuleren we educatief spelen in Diemen. Dit kan door op speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken educatieve speelelementen te creëren, die de speelwaarde verrijken. Voorbeelden zijn hier moes- of kruidentuinen waarbij kinderen kunnen leren over natuur of het klimaat. Een andere maatregel is het plaatsen van een insectenhotel.

Waarom?

Educatieve speelaanleidingen kunnen aanzetten tot bewegen. Daarnaast is het belangrijk dat kinderen die opgroeien in een stedelijke omgeving, in aanraking komen met de natuur en daarvan kunnen leren. Speelplekken lenen zich hier goed voor. Daarnaast draagt educatief spelen bij aan multifunctionaliteit van speelplekken. Dit kan diverse doelgroepen aantrekken.

Gewenst effect?

Een diverse speelomgeving waar educatief spelen wordt gestimuleerd.

Hoe?

Tijdens de herinrichting van (speel)plekken is extra aandacht voor educatief spel. Dit kan resulteren in een natuurspeelplek of een moes-, kruiden- of bloementuin op de plek. Dit sluit aan op de ambities uit het Groenplan om meer plekken in Diemen te vergroenen.

Op dit moment zijn we met buurtbewoners van Akkerland in gesprek om de (speel)plek Akkerland te her-ontwikkelen tot een natuurspeelplek.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

8. Interactief spelen

Wat?

Interactieve speelaanleidingen aanbrengen op grote centrale plekken. De interactieve speelaanleidingen geven gerichte bewegopdrachten, waardoor kinderen en ouderen zich gericht ontwikkelen. Een voorbeeld zijn ledlichtjes op een bewegroute die oplichten op basis van de snelheid van de hardloper. Andere voorbeelden zijn geluiden-, licht- of overige beweegelementen die activeren wanneer er sprake is van een bepaalde activiteit. Interactief spelen kan beweging stimuleren.

Waarom?

Interactieve speelaanleidingen spelen in op een digitaliserende maatschappij. (Speel)plekken moeten steeds vaker concurreren met technologische trends zoals, smartphones, videogames en televisie. Hierdoor spelen kinderen veel vaker binnen dan buiten. Door interactieve elementen toe te voegen in de openbare ruimte worden kinderen en ouderen geprikkeld om naar buiten te gaan. Kortom: interactieve speelaanleidingen stimuleren een gezonde levensstijl voor jong en oud.

Gewenst effect?

Kinderen, jongeren en volwassenen worden aangetrokken om vaker buiten te zijn door interactieve speelaanleidingen.

Hoe?

Bij de herinrichting van speelplekken wordt onderzocht in hoeverre het mogelijk is om interactieve speelelementen op de speelplekken te plaatsen.

Daarnaast zoeken we aansluiting bij projecten als de speelse speurtocht, citymarketing en de aanleg van multisportvelden.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

Maatregelen (in)formele speelruimte

9. (Speel)plekken natuurlijk inrichten

Wat?

We streven naar het groen en natuurlijk inrichten van (speel)plekken. Dit betekent dat speelaanleidingen vaker avontuurlijk zijn, denk aan waterspeeltoestellen en natuurlijke aanleidingen. Ook biedt een groene inrichting ruimte voor een buurtmoestuin en klimaatadaptatie.

Waarom?

Natuurlijk ingerichte speelplekken nodigen kinderen uit om avontuurlijk te spelen. Kinderen worden uitgedaagd na te denken over het toepassen van spelelementen. Dit doen ze veelal samen. Zo worden de motorische, creatieve, sociale en cognitieve vaardigheden bevorderd.

Bijkomend voordeel is dat het vergroenen van de speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken hittestress en wateroverlast tegen gaat. Dit sluit aan op de doelstellingen van het Groenplan.

Een groene inrichting versterkt de aantrekkelijkheid van de woonomgeving. Het zorgt voor rust en ontspanning. Ook spreekt een natuurlijke inrichting van een speelplek niet

alleen kinderen, maar ook ouderen aan. Zo zijn de afgelopen jaren verschillende buurtinitiatieven voor een buurtmoestuin opgekomen.

Gewenst effect?

In de komende vijf jaar streven we naar een groter aantal natuurlijk ingerichte speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken waar kinderen en volwassenen elkaar kunnen ontmoeten. Tegelijkertijd willen we afwijken van traditionele speeltoestellen, zodat we met een divers en groen aanbod zo veel mogelijk mensen kunnen prikkelen om naar buiten te gaan en te spelen, bewegen en ontmoeten.

Hoe?

Bij aanvang van een (herinrichtings)project zullen bepaalde richtlijnen worden meegegeven aan de projectleiders. Dit kan door op sommige (speel)plekken af te wijken van een traditionele inrichting en in te zetten op natuurlijke speelaanleidingen. Tegelijkertijd kan er extra aandacht ontstaan voor het groen inrichten van de openbare ruimte. Hierbij wordt vooral aansluiting gezocht met de kansenkaart klimaatadaptatie.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

10. Schaarse openbare ruimte benutten

Wat?

De openbare ruimte op een functionele wijze inrichten zodat maximaal gebruik kan worden gemaakt van de ruimte, juist wanneer deze beperkt is. Denk aan multifunctioneel gebruik van de openbare ruimte: spel-, beweeg- en ontmoetingsaanleidingen in het groen of op straat. Ook betekent het intensiever invulling geven aan de speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken in buurten waar de bebouwing dichter is, weinig privé-buitenruimte is en de openbare ruimte beperkt is. Verder kan de functie van groen rond de wijken verder worden benut.

Waarom?

In sommige buurten is er meer ruimte beschikbaar voor speelplekken dan in andere buurten. Hierdoor bestaat het risico dat buurten en wijken met veel vrije ruimte meer speel-, beweeg- en ontmoetingsvoorzieningen bieden dan wijken en buurten met een hogere dichtheid. Daarom is het van belang om in de buurt als geheel naar de volledige openbare ruimte te kijken. Dit gaat dus niet alleen om de speel-, beweeg en ontmoetingsplekken. We vinden het van belang om de gehele bevolking, ongeacht de plek waar ze wonen kansen te bieden op spelen, bewegen en ontmoeten in een geschikte openbare buitenruimte.

Gewenst effect?

Buurten hebben op maat evenredig veel faciliteiten waardoor spelen, bewegen en ontmoeten worden gestimuleerd.

Hoe?

Waar voorheen de financiële verdeling zich vooral richtte op de vervangingswaarde van speeltoestellen op de speelplekken ligt nu de focus op de gehele buurt. In de financiële raming worden andere factoren zoals aantal jeugdigen in de buurt ook meegewogen. Hierdoor ontstaat er een balans in budget per buurt, zonder de bestaande situatie uit het oog te verliezen. Daarnaast worden de budgetten niet enkel gebaseerd op spelen, oftewel de vervanging van speeltoestellen, maar ook op groen en verharding binnen de (speel)plekken. Zo ontstaat er een integraal budget om per buurt spelen, bewegen en ontmoeten te stimuleren.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

11. Ontmoetingsaanleidingen

Wat?

Aanleidingen op speelplekken en in de openbare ruimte die uitnodigen tot ontmoeting. Deze kunnen op allerlei manieren worden vormgegeven zoals sociaal straatmeubilair, zitgelegenheid, BBQ punten, sport- en speeltoestellen voor verschillende generaties.

Waarom?

Uit het behoefteonderzoek is gebleken dat ouders steeds vaker meegaan naar de speelplek om hun kind(eren) te begeleiden. Kinderen zijn dus niet de enige gebruikers die verblijven op een speelplek. De aanname is dat wanneer ouders het leuk vinden om op de speelplek te verblijven, de verblijfsduur langer wordt v. Door op speelplekken en in de openbare ruimte ontmoetingsaanleidingen te creëren, kunnen buurtgenoten gemakkelijker in contact komen. Dit kan bijdragen aan onderlinge binding, begrip en een hechte gemeenschap. Het stimuleren van ontmoeting in de buurt kan uiteindelijk een vergroting van de woontevredenheid betekenen.

Gewenst effect?

Levendigheid in de straat en het versterken van onderling contact tussen buurtbewoners.

Hoe?

Door gedeeltelijk ontmoetingsaanleidingen te faciliteren bij herinrichtingen. Daarnaast kan een stimuleringsbudget zoals een Buurt Initiatief Gelden (BIG subsidie) een middel zijn om ontmoetingsplekken te realiseren, op initiatief van inwoners. Een aandachtspunt bij het bepalen van de locaties van ontmoetingsplekken is de sociale controle, dit met het oog op overlast in de buurt.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

Maatregelen centrale plekken

12. Openbare schoolpleinen

Wat?

Openbare schoolpleinen blijven na schooltijd toegankelijk voor kinderen in de buurt. Hierdoor krijgt een schoolplein niet alleen betekenis voor de leerlingen, maar ook voor de buurt. Daarnaast zijn de schoolpleinen in Diemen op dit moment erg verstedend en kan vergroening van schoolpleinen een verblijfswaarde bieden voor Diemen. Openbare en groene schoolpleinen kunnen bijdragen aan klimaat adaptieve openbare ruimte waar de buurt gebruik van kan maken. In Diemen geldt de optie voor basisscholen om het schoolplein volledig of gedeeltelijk openbaar te maken. Afhankelijk van de openbaarheid van het schoolplein, neemt de gemeente verantwoordelijkheid om te ondersteunen in het beheer van de plek. Op dit moment telt Diemen drie (semi)openbare schoolpleinen. Echter blijft het binnen het onderhavig beleid een aandachtspunt en is het van belang om het aantal openbare schoolpleinen in Diemen te maximaliseren.

Waarom?

Om meer speelruimte, met name in wijken met schaarse openbare plekken, te creëren, kan het openstellen van schoolpleinen een deel van de oplossing zijn. Daarnaast bieden openbare scholen kansen voor verduurzaming van

Diemen omdat de gemeente een centrale rol kan spelen in het beheer. Door het schoolplein toegankelijk te houden na schooltijd kan het gebruik van de plek optimaal worden benut.

Gewenst effect?

Meer openbare schoolpleinen in Diemen waarbij er goed wordt samengewerkt met de basisscholen en de gemeente.

Hoe?

In 2019 wordt actief ingezet om de bewustwording rondom openbare en groene schoolpleinen te vergroten. Hierbij wordt de verbinding gezocht met de afdeling Samenleving. Parallel aan dit traject wordt onderzocht welke maatregelen de scholen stimuleren om hun schoolplein openbaar te maken. Een denkrichting is een stimuleringsbudget waarbij bepaalde eisen worden gesteld aan vergroening en de openbaarheid van het schoolplein. Hierbij kan worden aangesloten op operatie Steenbreek en het Groenplan 2018. Verder worden (openbare) schoolpleinen meegenomen in de kanskaart die in 2019 wordt ontwikkeld.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

13. Aansluiten op voorzieningen

Wat?

Het streven is om nabij grote centrale speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken aansluiting te zoeken met voorzieningen in de buurt. Te denken valt aan voorzieningen als basisscholen, kinderdagopvang, bibliotheken, buurthuizen, sportaccommodaties en overige sociale voorzieningen.

Waarom?

Voorzieningen als basisscholen, bibliotheken en buurthuizen trekken een divers publiek aan en kunnen ontmoeting tussen inwoners stimuleren. De drempel om een speel-, beweeg- of ontmoetingsplek te bezoeken wordt lager omdat een bezoek aan plek gecombineerd kan worden met een andere activiteit. Op deze manier kan het bezoeken van een speelplek verweven worden in de dagelijkse route en activiteit van inwoners. Een nabij gelegen voorziening biedt extra verblijfswaarde op een speelplek en stimuleert ontmoeting tussen alle leeftijden.

Gewenst effect?

Druk bezochte centrale plekken die de verblijfswaarde verhogen en daarnaast bijdragen aan de levendigheid van de buurt.

Hoe?

Bij de herinrichting van buurten is aandacht voor de aansluiting tussen grote centrale plekken en voorzieningen voor de buurt. Dit kan leiden tot een grote investering in een plek die centraler gelegen is, of de aanleg van een route.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

14. Buurtontmoetingsplek

Wat?

Binnen elke buurt wordt de nadruk gelegd op één centrale speel- en ontmoetingsplek in plaats van een versnippering van deze plekken. Zoals eerder genoemd is verblijven in het groen een belangrijk element dat bij kan dragen aan ontmoeting tussen verschillende leeftijdsgroepen.

Waarom?

Door plekken meer te clusteren en een grotere aantrekkingskracht uit te laten gaan van een plek per buurt wordt de kans op ontmoeting verhoogd. Ook neemt de verblijfswaarde toe, alsmede de verblijfsduur. Verder neemt ook de kans op ontmoeting in een buurt toe, door de meest voorname aanleiding voor spelen en ontmoeten in de openbare ruimte te centraliseren.

Gewenst effect?

Aantrekkelijke, grote, centrale plekken per buurt met een multifunctionele inrichting die verschillende doelgroepen aanspreken.

Hoe?

Door binnen een herinrichtingproces van een buurt de nadruk te leggen op de opwaardering van grote centrale (speel)plekken, waar verschillende doelgroepen prettig kunnen verblijven. De kansenkaart klimaatadaptatie biedt inzicht waar de kansen liggen om te verblijven in het groen. De nadruk ligt tevens op verbindingen tussen centrale plekken. Door een financiële raming op te stellen per buurt, kan op deze behoefte worden ingespeeld.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

Maatregelen veiligheid en routes

15. Beweegroutes

Wat?

Beweegroutes in Diemen verder ontwikkelen zodat er diverse sporten worden beoefend in de openbare ruimte. Enkele voorbeelden zijn wandelroutes, hardlooprondjes en bootcamp- /parcoursfaciliteiten. Hierbij hoort ook goede informatieverstrekking over deze routes, bijvoorbeeld fysieke bebording en informatieborden, maar ook online informatie.

Waarom?

De sportmonitor (2014) toont aan dat inwoners van Diemen steeds minder in verenigingsverband sporten en de voorkeur geven aan (individuele) sporten in de buitenruimte. Goede faciliteiten kunnen deze trend ondersteunen en versterken. Mensen zullen vaker een aanleiding zien en enthousiast worden over de beweegmogelijkheden. Door beweegroutes aan te leggen hopen we een gezonde levensstijl te stimuleren.

Gewenst effect?

Een beweegvriendelijke openbare ruimte die aanzet tot een gezonde levensstijl.

Hoe?

Na vaststelling van het beleid wordt geïnventariseerd welke mogelijkheden voor beweegroutes er bestaan. Aansluitend op het Kwaliteitsplan openbare ruimte, de Sportnota en het Groenplan wordt de nadruk voornamelijk gelegd op het realiseren van beweegroutes aan de randen van de bebouwde kom. Genoemde locaties zijn de Omloop, Diemberbos en routes nabij de sportvelden.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

16. Speellint

Wat?

Het creëren van veilige en herkenbare routes waarbij gebruikers op een veilige manier speelplekken kunnen bereiken. Door deze routes aantrekkelijk te maken voor kinderen en volwassenen, worden gebruikers gestimuleerd om de route te kiezen. Een middel voor het creëren van een kindervriendelijke omgeving is de aanleg van een speellint. Een speellint is een aantrekkelijke route met diverse spelaanleidingen waardoor kinderen gestimuleerd worden om deze veilige route te kiezen in plaats van een onveilige route. Andere maatregelen om een veilige omgeving rondom speelplekken te creëren zijn autoluwe zones, brede stoepen, plekken waar auto's te gast zijn, en een kindvriendelijke inrichting van woonwijken.

Waarom?

Binnen het beleid wordt ingezet op het aantrekkelijk maken van grote centrale plekken. Hierdoor worden verschillende doelgroepen naar grote centrale plekken toegetrokken. Het is daarom belangrijk dat de route naar de grote centrale plekken veilig en toegankelijk is.

Gewenst effect?

We willen stimuleren dat gebruikers kiezen voor een veilige route naar en rondom speelplekken.

Hoe?

Door binnen herinrichtingen van wijken niet alleen te focussen op de speelplekken, maar ook aandacht te geven aan de routing. Hiervoor is per buurt budget beschikbaar. Daarnaast wordt op integrale wijze geïnventariseerd welke locaties geschikt zijn voor een speellint.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

Maatregelen aantrekkelijk en bekend

17. Watertappunten

Wat?

Watertappunten zijn drinkwatervoorzieningen bij bijvoorbeeld sportveldjes, grote speelplekken en plekken waar veel mensen verblijven in de openbare buitenruimte.

Waarom?

Watertappunten kunnen de verblijfsduur in de openbare ruimte verlengen. Enerzijds stimuleren waterpunten ontmoeting. Anderzijds worden mensen die graag buiten sporten en kinderen die buiten spelen, maar niet in een sportpark, gefaciliteerd in hun activiteiten door watertappunten. Watertappunten kunnen dus een gezonde levensstijl bevorderen. Verder dragen tappunten bij aan het duurzame gebruik van (plastic) waterflesjes door deze te hergebruiken.

Gewenst effect?

We streven naar het toepassen van watertappunten op alle centrale (speel)plekken in Diemen. Bijvoorbeeld De Omloop, Meelbeskamp en Van Markenplantsoen (reeds gerealiseerd).

Hoe?

Door watertappunten strategisch te plaatsen op of nabij grote centrale plekken. Bij herinrichtingen wordt daarom aandacht gevraagd voor het toepassen van watertappunten op plekken waar door veel mensen wordt gespeeld en gesport. Er wordt tevens aansluiting gezocht met het gezondheidsbeleid, die het belang van watertappunten onderschrijft.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

18. Thematisering

Wat?

Aanbrengen van kunstobjecten, of bijzondere objecten, op centraal gelegen speel- en ontmoetingsplekken. Denk aan een bijzonder, herkenbaar en/of groot speelobject; een thema dat past bij de buurt. De objecten kunnen een dubbele functie hebben. Voorbeelden die al worden toegepast zijn de de Blauwe Olifant in het Nelson Mandelapark of de Rode touwen (Meelbeskamp,) in Diemen Zuid.

Waarom?

Het aanbrengen van een thema kan bijdragen aan de 'identiteit' van een plek. Een herkenbare plek voor de buurt kan een verzamelplek zijn waar verschillende groepen met elkaar afspreken. Ook resulteert het in eigenaarschap doordat mensen zich thuis voelen bij hun 'eigen' woonomgeving en deze kunnen duiden. Ook zorgt een thema voor multifunctionaliteit en diversiteit in aanbod. Zo worden mensen of verschillende manieren aangesproken om naar buiten te gaan en gebruik te maken van de openbare ruimte.

Gewenst effect?

We willen aantrekkelijke en herkenbare speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken en routes creëren die aansprekend zijn voor verschillende groepen.

Hoe?

Door inwoners bij herinrichtingen actief te vragen naar hoe zij zich met hun buurt identificeren of de plek herkennen en welk thema zij bij de buurt vinden passen. Deze actie zal dan ook worden meegegeven aan projectleiders bij aanvang van een project.

Daarnaast wordt er aansluiting gezocht met de motie om diverse plekken in de buitenruimte te verfraaien door diverse vormen van kunstuitingen.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

19. Speelspeurtocht

Wat?

In samenwerking met Daarom Diemen is er een avontuurlijke speelspeurtocht gemaakt om de vele speelplekken in Diemen onder de aandacht te brengen. Kinderen kunnen samen met vrienden en familie verschillende routes volgen waardoor zij nieuwe speelplekken leren kennen. Bij elke speelplek hoort ook een “Doe opdracht” of een kennisvraag.

Waarom?

Door speelplekken onder de aandacht te brengen kunnen kinderen en volwassenen nieuwe (speel)plekken in Diemen ontdekken. Dit vergroot de bekendheid en het gebruik van plekken. Daarnaast worden de kinderen door de opdrachten en de route gestimuleerd om te bewegen.

Gewenst effect?

Bekendheid en aantrekkelijkheid vergroten van (speel)plekken.

Hoe?

De eerste versie van de schatkaart is in het voorjaar van 2018 ontwikkeld. De komende periode wordt gekeken hoe intensief de schatkaart wordt gebruikt. Ieder jaar kan er een update van de schatkaart plaatsvinden met een ander thema. De kennisvragen zijn nu gericht op de speelplekken van Diemen, maar dat kan worden aangepast op een specifiek thema zoals natuur, sport of duurzaamheid.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

20. Communicatie en informatievoorziening

Wat?

Communiceren over de speel-, beweeg- en ontmoetingsmogelijkheden in Diemen. Te denken valt aan bebording op locatie waar de wijze van gebruiken wordt uitgelegd. Onder communicatie verstaan we ook de bekendheid van speelplekken en de promotie daarvan. Ook kan worden gedacht aan folders die informatie verstrekken over de (speel)plekken.

Waarom?

Communicatie bevordert de bekendheid van (speel)plekken. Enerzijds worden gebruikers meer bewust gemaakt van alle speel- en beweegvoorzieningen. Anderzijds kan het inzetten van communicatie zoals bebording en spelregels gebruikers motiveren om, op een andere manier, gebruik te maken van de buitenruimte. Dit kan inwoners aanzetten om meer te spelen, bewegen en ontmoeten.

Gewenst effect?

De bekendheid van speelplekken neemt toe. Inwoners zoeken de faciliteiten vaker op en weten ze beter te gebruiken.

Hoe?

Bij de herinrichting van een buurt is extra aandacht voor communicatiemiddelen die het gebruik van de speelplek kunnen versterken. Door dieper in te gaan, hoe inwoners het huidige aanbod ervaren wordt er gekeken naar de mogelijkheden voor complementaire communicatiemiddelen.

[Overzicht maatregelen >](#)

6

Maatregel eigenaarschap

21. Ruimte voor initiatief

Wat?

We zien verschillende mogelijkheden om initiatieven een plek te geven in de openbare ruimte. Dit aanvullend op bestaande mogelijkheden en voorzieningen. Deze mogelijkheden willen we actief communiceren naar inwoners. Een voorbeeld is een leefstraat waarbij tijdelijk een straat wordt afgesloten en wordt heringericht door buurtbewoners. Door de ruimte op een andere manier te gebruiken, ontstaat er meer kans dat buurtbewoners elkaar ontmoeten. Andere mogelijkheden zijn: speelgoed uitleenpunten, burenhangplek, zelfbeheer speelplekken en het bankjescollectief.

Waarom?

Om initiatieven en eigenaarschap te stimuleren willen we deze mogelijkheden onder de aandacht brengen. Zo kan er een hechtere gemeenschap ontstaan en kan het aanbod aansluiten op de behoeftes van de buurt.

Gewenst effect?

Meer initiatieven vanuit bewoners voor ontmoeting in eigen buurt, meer saamhorigheid in de buurt.

Hoe?

Door bewoners te informeren over en enthousiast te maken voor de mogelijkheden. Hierdoor hopen we bewoners te inspireren om een initiatief op te starten. Daarnaast kan worden aangesloten op de bestaande buurt initiatief gelden (BIG).

[Overzicht maatregelen >](#)

6

Maatregel overig

22. Bewust omgaan met materialen

Wat?

Ingezet wordt op duurzame materialen voor toestellen en straatmeubilair. Er wordt een bewuste afweging gemaakt van het gebruik van materialen, zowel in de inrichting als voor vervanging van toestellen. Dit kan leiden tot het gebruik van materialen met een hogere duurzaamheidsklasse..

Waarom?

Als gemeente hebben we een voorbeeldfunctie, ook in het kader van verantwoordelijk omgaan met grondstoffen. Zo kan duurzaam en circulair gebruik van materialen van toestellen een bijdrage leveren aan de vermindering van afval.

Gewenst effect?

Bij de inrichting van de openbare ruimte reduceren we verspilling van materialen.

Hoe?

In opdrachten richting aannemers wordt aandacht gevraagd voor duurzame inzet van materialen. Binnen deze richtlijnen kan worden verwezen naar de duurzaamheidsklasse van bepaalde materialen. In de update van het Kwaliteitsplan openbare ruimte wordt dit verder uitgewerkt en wordt een afweging gemaakt in effectiviteit, kosten en uitstraling.

[Overzicht maatregelen >](#)

BIJLAGE 2

Algemene verordening gegevensbescherming

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

AVG richtlijnen

Tijdens de totstandkoming van dit beleidsdocument heeft een intensief participatietraject plaatsgevonden waarbij verschillende doelgroepen zijn benaderd. In dit beleidsdocument worden enkele afbeeldingen getoond van de participanten. Daarnaast zijn ook afbeeldingen gebruikt van kinderen en volwassenen in de openbare ruimte. Tot slot is ook videomateriaal van de kinderraad te zien, die ook betrokken is geweest in het ontwikkeltraject. Voorafgaand is een weloverwogen keuze gemaakt om bepaalde beelden te publiceren. Deze afweging is gebaseerd op de AVG-richtlijnen, die sinds januari 2018 van kracht zijn. Voor meer informatie over de AVG richtlijnen kunt u via [deze link](#) meer informatie verkrijgen.

In de volgende alinea wordt een korte beschrijving gegeven van de wijze waarop de AVG richtlijnen zijn toegepast in het ontwikkeltraject.

Filmpje kinderraad

- Er is sprake geweest van een 'vrijelijke' toestemming, oftewel instemming zonder dwang. Weigering voor het filmpje was mogelijk. De kinderen zijn in een kinderraadvergadering benaderd en konden zich op vrijwillige basis opgeven voor de filmopnames.
- Aangezien het kinderen onder de 16 jaar betreft zijn hun ouders meegenomen in het proces. De kinderen van de kinderraad kregen na de mondelinge uitleg in de vergadering een e-mail en WhatsApp bericht met de uitleg van de filmopnames. Deze e-mail is gelezen door de ouders van de kinderraad. Het contact is verlopen met de afdeling communicatie. Ook kregen kinderen een uitnodiging mee op papier die zij thuis aan hun ouders hebben laten lezen. De kinderen konden, met toestemming van hun ouders, zich opgeven voor de filmdagen.

6

- De betrokkenen zijn geïnformeerd over het gebruik van de filmopnamen. Voorafgaand aan de filmdagen is gecommuniceerd wat de doeleinden van het filmpje waren. Deze informatie is zowel mondeling als schriftelijk verstrekt aan de leden van de Kinderraad, de geïnterviewde kinderen en hun ouders. Ook in dit stadium is het contact verlopen via de Afdeling Communicatie.
- De betrokkenen hebben voor de filmopnamen de mogelijkheid gehad om de gegeventoestemming in te trekken. Enkele deelnemers hebben van deze ‘opt out’ (intrekken van de eerder gegeven toestemming) gebruik gemaakt en maken derhalve geen onderdeel uit van de betreffende filmopnamen.
- Tot slot is de mogelijkheid gegeven voor de betrokkenen de toestemming in te trekken. Enkele deelnemers hebben na het verlenen van de toestemming op een later moment besloten niet meer deel te nemen aan de opnames. Reden hiervoor was andere verplichtingen en bezigheden van de kinderen.

Foto's / afbeeldingen van kinderen onder de 16 jaar

- Binnen dit beleidsstuk is zoals eerder aangegeven gebruik gemaakt van foto- en beeldmateriaal van kinderen jonger dan 16 jaar oud. Dit bestaat uit printscreens van het filmpje met de kinderraad en fotomateriaal van het kinderparticipatietraject op de basisscholen en BSO's.

Daarnaast zijn enkele afbeeldingen gebruikt van kinderen in de openbare.

- Wederom bij het verstrekken van het fotomateriaal getracht is ‘vrijelijke’ toestemming te verkrijgen.
- Voorafgaand aan de publicatie van de foto's en afbeeldingen van kinderen onder de 16 jaar is de afweging gemaakt of de foto negatieve gevolgen zou kunnen hebben voor de betrokkenen. Hierbij is gedacht aan imagoschade en de schadelijkheid van het fotomateriaal. De doelstelling van het gebruikte fotomateriaal is inzicht te verlenen in het kinderparticipatietraject dat heeft plaatsgevonden. Het gebruikte fotomateriaal laat zien hoe kinderen op een positieve manier worden betrokken bij beleidsvorming.
- Kinderen zijn zoveel mogelijk onherkenbaar in beeld.
- De mogelijkheid is geboden niet in te stemmen met het maken van foto's. Voorafgaand aan de foto's is gepoogd zo zorgvuldig mogelijk toestemming te vragen aan de ouders, docenten van de basisschool, en de kinderen zelf. Voorafgaand aan een fotomoment is gevraagd aan de betrokkenen of zij vrijwillig op de foto wilden. In sommige gevallen is daarom de keuze gemaakt enkele kinderen niet te fotograferen. Een voorbeeld is een fotomoment van basisschoolleerlingen, waarbij een leerling niet herkenbaar in beeld wilde. Om deze reden is ervoor gekozen om deze leerling niet te fotograferen.

6**Overige Foto's / afbeeldingen van volwassenen in de openbare ruimte**

Dit betreffen afbeeldingen van het straatbeeld waar speelplekken op zijn afgebeeld.

- Er is zoveel mogelijk getracht om fotomateriaal te gebruiken waarbij personen niet identificeerbaar in beeld worden gebracht. De AVG geldt niet als de persoon op de foto niet direct of indirect identificeerbaar is. Onder identificeerbaar wordt verstaan dat de identiteit zonder onevenredige inspanning kan worden vastgesteld.
- Het fotomateriaal dat is gebruikt heeft als doelstelling om een (positief) sfeerbeeld te tonen van de openbare ruimte en de bijhorende speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken. Er is een afweging gemaakt of de beelden niet schadelijk zijn voor de omgeving.

BIJLAGE 3

Literatuurlijst: bronvermelding

1. OBB Ingenieurs (2017) Workshop Inclusief spelen
2. Bureau risicobeoordeling & onderzoek (BuRO) 2014. Advies rubberen tegels met PAK's.
3. Sociaal cultureel planbureau 2015, betrokken wijken. Ervaringen van bewoners en professionals met wijkverbetering in vier (voormalige) aandachtswijken.
4. Coalitieakkoord 2014 – 2018 Diemen. Ontmoeten en verbinden. PvdA, D66, SP en GroenLinks.
5. Tilstra, T. 2011. De openbare ruimte ontrafeld. Een onderzoek naar het gebruik en de beleving van de openbare ruimte.
6. Join the pipe, 2018. Watertappunten in de openbare ruimte.
7. Diemernieuws, 2017. Speelgoed uitleenpunten in de Rode Kruislaan.
8. Skillsgarden, 2017. Een nieuwe manier van denken over beweegvoorzieningen.
9. Studio Ludo, 2016. London study of playgrounds. The influence of play behavior in London vs. New York, san Francisco and Los Angeles.
10. Buiten Gewoon Adviseurs voor de publieke ruimte, 2016. De juiste ondergrond op de juiste locatie.
11. Van Heffen, 2003. Beleid theorieën uit de beleidspraktijk.
12. Blokland, T, 2017. Ontmoeten doet er toe.
13. Seghers & de Vries, 2017. Het publieke domein als grote gelijkmaker.
14. Stipo, 2014. Als een aap op de rots. Een onderzoek naar de processen van toe-eigening, integratie en thuisgevoelens in een parochiaal domein met een heterogene populatie.
15. Koning, A, 2017. Waarom niet? Gemeentes en kindvriendelijke openbare ruimte.
16. Berkhout, L, 2012. Play and psycho-social health of boys and girls aged four to six.
17. Schaatsbergen, 2015. Spelen: Fitness voor het brein.
18. Duyvendak, J.W. & Dekker, J. 2013. Thuis in de openbare ruimte.
19. Rijnen, J.A.M. & schreuder, E.T. 2000. Geef ze de ruimte.
20. Platform 31, 2016. Voorkomen door te verbinden. Handreiking voor gemeenten.

6

21. Forman, H. 2017. Residential Street Design and Play.
22. Karsten, L. 2005. It All Used to be Better? Different Generations on Continuity and Change in Urban Children's Daily Use of Space.
23. Van Iersel, H. 2016. Help het kind in de stad aan speelruimte.
24. De Correspondent, 2017. Fiets vs. File.
25. De correspondent, 2017. Wat mij opviel aan de onderwijsdiscussie.
26. De Correspondent, 2017. Waarom onze kinderen veel minder spelen.
27. Gray, P. 2009. Play as a Foundation for Hunter Gatherer Social Existence.
28. Stratton, G. 2005. The effect of multicolor playground markings on children's physical activity level during recess.
29. Lay-out05, 2017. Public Playground. Randvoorwaarden voor een goed (school)speelplein.
30. Van der Ham, S & van Ulden, E. 2018. Gevelbankje nodigt je uit om een praatje te maken.
31. Jongeneel, D, Withagen, R & Zaal, F. 2015. Do children create standardized playgrounds? A study on the gapcrossing affordances of jumping stones.
32. D'Haese, S. 2013. Effectiveness and feasibility of lowering playground density during recess to promote physical activity and decrease sedentary time at primary school.
33. PlanTerra, 2018. Kan dat, verdichten en toch tevreden inwoners?
34. Raad voor leefomgeving en infrastructuur (RLI), 2018. De stad als gezonde habitat.
35. Jantje Beton, 2013. Werkvormen voor kinderp participatie.
36. Stichting zwerfjongeren in Nederland, 2017. Toolkit kinderp participatie.
37. TNO rapport, 2010. Criteria voor beweegvriendelijke omgeving.
38. NOS, Buiten spelen:
<https://nos.nl/artikel/2227689-kinderen-zijn-in-vijf-jaar-aanzienlijk-minder-buiten-gaan-spelen.html>
39. Straatbeeld.nl, Inclusief spelen en toegankelijke openbare ruimte:
<https://www.straatbeeld.nl/artikel/010518/waarom-toegankelijkheid-van-de-openbare-ruimte-een-uitdaging-is>
40. VNG, Inrichting van de openbare ruimte:
<https://vng.nl/onderwerpenindex/veiligheid/nieuws/sociale-veiligheid-vergroten-door-meer-zicht-op-leefpatronen>
41. SBS6, Ondergrond speelplekken:
<http://www.sbs6.nl/programmas/smerige-zaken/videos/VUeUBVfSFZF/smerige-zaken-aflevering-4>

6

42. AD, Speelgedrag effect op ontwikkeling kinderen:
<http://www.ad.nl/buitenland/buitenspelen-maakt-kinderen-sterker-en-socialer~a2ce73ee/>
43. Nu.nl, speeldag heeft effect op ontwikkeling kinderen:
<http://www.nu.nl/gezondheid/4274068/nederlandse-kinderen-moeten-meer-buitenspelen.html>
44. Destentor.nl, Inwoners betrekken bij de inrichting speelplek:
<http://www.destentor.nl/regio/dalfsen/bevolking-vult-en-qu%C3%A4te-in-over-speelplaatsen-1.4020598>
45. Dedalfsemarskramer.nl, Onderhoud door bewoners:
<http://www.dedalfsemarskramer.nl/inspraak-maar-ook-klussen-bij-speeltuyn/>
46. Platform Buiten Spelen, Ontwikkeling Familieplein:
<https://www.platformbuitenspelen.nl/nieuws/290916/noordplein-rotterdam-moet-familieplein-worden>
47. Bewegen in de openbare ruimte:
<http://www.dmbootcamp.nl/>
48. Platform Buiten Spelen, Cofinanciering
<https://www.platformbuitenspelen.nl/nieuws/151116/sponsoring-speeltuynen-schouwen-duiveland-van-de-baan>
49. Platform Buiten Spelen, Centrale plekken:
<https://www.platformbuitenspelen.nl/nieuws/141116/zoe-termeer-kleine-speelplekken-blijven-behouden-grote-woorden-opgeknapt>
50. Platform Buiten Spelen, App buiten spelen:
<https://www.platformbuitenspelen.nl/nieuws/121216/meisjes-bedenken-app-voor-speelplekken>
51. Straatbeeld, Kinderparticipatie:
<https://www.straatbeeld.nl/nieuws/010317/waarom-kinderen-mee-moeten-denken-over-dorps--en-stadsplannen>
52. Platform Buiten spelen, eigenaarschap:
<https://www.platformbuitenspelen.nl/nieuws/310517/helpt-utrechtse-speeltuynen-beheerd-door-bewoners>
53. Platform Buiten Spelen, speelroutes:
<https://www.platformbuitenspelen.nl/nieuws/310517/onderzoek-speel--en-beweegroutes-van-start>
54. Platform Buiten spelen, Particuliere speeltoestellen
<https://www.platformbuitenspelen.nl/nieuws/240417/nieuw-voorstel-particuliere-speeltoestellen-in-de-maak>
55. Digital life center, Belevingsgericht werken in de openbare ruimte:
<http://digitallifecentre.nl/projecten/kijk-een-gezonde-wijk>
56. Platform Buiten Spelen, Speelplekken als sociale functie in de wijk
<https://www.platformbuitenspelen.nl/artikel/100717/spelen-met-beton>
57. NOS, Sire campagne:
<http://nos.nl/artikel/2184897-we-moeten-jongens-laten-stoeien-en-druk-doen-waarschuwt-sire.html> reactie: <http://>

6

nos.nl/artikel/2184983-hokjesdenken-of-zinvol-de-haken-en-ogen-van-de-sire-campagne.html

58. Autoluwe straten in grote steden:
<http://oxnardcpg.com/2016/02/26/7-cities-that-are-starting-to-go-car-free/>
59. Platform Buiten spelen, Watertappunten in Zoetermeer:
<https://www.platformbuitenspelen.nl/nieuws/310717/zoetermeer-plaatst-waterkranen-op-speelplekken>
60. Child in the city, Leefstraten:
https://www.childinthecity.org/2017/08/18/closing-streets-to-cars-so-kids-can-play/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter%20week%202017-34
61. Child in the city, Avontuurlijk spelen:
https://www.childinthecity.org/2017/09/08/how-to-talk-to-parents-about-risky-play/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter%20week%202017-37
62. Placemaking, ontmoeting in de openbare ruimte:
<http://urbanspringtime.blogspot.nl/2017/10/placemaking-week-2017-highlights.html>
63. Archdaily, inrichting openbare ruimte:
<https://www.archdaily.com/801431/jan-gehl-5-rules-for-designing-great-cities>
64. Child in the city, Leefstraten:
<https://www.childinthecity.org/2017/11/28/bbc-video-on-playing-out-receives-8-million-views/>
65. Child in the city, Participatiebeleid in Londen:
https://www.childinthecity.org/2017/11/30/new-london-plan-aims-for-more-play-and-mobility-for-children/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter%20week%202017-49
<https://www.childinthecity.org/2017/12/04/the-london-plan-is-just-the-start/>
66. Platform Buiten Spelen, inrichting schoolplein:
<https://www.platformbuitenspelen.nl/artikel/161017/8-punten-waar-een-goed-schoolplein-aan-voldoet>
67. Platform Buiten Spelen, inrichting speelplek:
<https://www.platformbuitenspelen.nl/artikel/290118/deze-speelonderzoekster-trok-vijf-lessen-na-een-half-jaar-in-londen>
68. Gemeente Amsterdam, Subsidieproject groene schoolpleinen:
<https://www.platformbuitenspelen.nl/nieuws/050218/amsterdam-uitgebreid-met-30.000-vierkante-meter-schoolplein>
69. Platform Buiten Spelen, Openbaar schoolplein voor de buurt
<https://www.platformbuitenspelen.nl/artikel/070318/een-openbaar-speelplein-voor-de-wijk>
70. NOS, effect kunstgraskorrels:
<https://nos.nl/artikel/2223546-amerikaans-onderzoek-kunstgraskorrels-veroorzaken-geen-kanker.html>

71. Nijha en Ijslander, Click and play: <https://www.nijha.nl/nl/expertisecentrum/kennisbank/tips-inrichting-buitenruimtes/speelplekken/click-play/>
72. Platform Buiten spelen, speelbare buurt: <https://www.platformbuitenspelen.nl/9-tips-voor-een-be-speelbare-buurt>
73. NRC, Ontmoeting op speelplekken: <http://www.nrc.nl/nieuws/2016/05/26/waar-komen-freeken-sadira-elkaar-tegen-1622218-a308289>
74. Trouw, Ontmoeting op speelplekken: <http://www.trouw.nl/tr/nl/4492/Nederland/article/detail/4308651/2016/05/27/Kansarm-en-kansrijk-kind-spelen-niet-samen.dhtml>
75. Ruimte voor de jeugd, Speelplekken in stedelijke omgeving: <http://www.ruimtevoordejeugd.nl/Ruimtelijke-Ordering/boek-de-nieuwe-generatie-stadskinderen-ruimte-maken-voor-opgroeien.html>
76. Sociale vraagstukken, Belang van ontmoeting in de openbare ruimte: <http://www.socialevraagstukken.nl/laten-we-elkaar-ontmoeten/>
77. Child in te city, Zelfstandig spelen van belang voor ontwikkeling kind: <http://www.childinthecity.org/2017/02/22/why-do-german-children-play-out-more-than-british/>
78. Child in the city, Belang van spelen: http://www.childinthecity.org/2017/04/06/the-benefits-of-free-play-may-not-be-what-you-think/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter%20week%202017-16
79. Ruimtevolk, ontmoeting in de openbare ruimte: <https://ruimtevolk.nl/2017/03/25/het-publiek-domein-als-grote-gelijkmaker/>
80. Ruimtevolk, groene omgeving: <https://ruimtevolk.nl/2017/05/10/innovatie-gedijt-bij-rust/>
81. RIVM, Bewegen en gezonde levensstijl: http://www.rivm.nl/Documenten_en_publicaties/Algemeen_Actueel/Nieuwsberichten/2017/Investeren_in_gezonde_leefomgeving_bevordert_gezond_gedrag
82. Child and the city, Belang van parken voor verbinding: https://www.childinthecity.org/2017/06/21/parks-as-sites-for-belonging/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter%20week%202017-26
83. Playing out, leefstraat: <http://playingout.net/> -- https://www.childinthecity.org/2017/07/13/street-play-and-everyday-relationships/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter%20week%202017-29
84. Child and the city, sociale cohesie in de buurt: https://www.childinthecity.org/2017/07/31/new-research-highlights-impact-of-street-play/?utm_source=dlvr.it&utm_medium=facebook

Gemeente
Diemen